JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1857. **Zaturdag 2 Mei.** **N°. 35.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën kunnen worden aangenomen tot TIEN ure's voormiddag

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

Bij Koninklijk besluit van den 15den Februarij 1857 No. 90, is de op zijn verzoek eervol ontslagen 1ste luitenant der artillerie van het leger in Oost-Indie *H. F. Morbotter*, alsnog benoemd tot ridder der 4de klasse van de militaire Willems orde, ter zake van zijne verrigtingen, bij gelegenheid van het dempen van den opstand in Batipo, ter Sumatras-Westkust, in Februarij en Maart 1841.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van 16 Februarij 1857 litt. A. No, 24, is aan den heer *A. C. J. de Wilde*, laatstelijk ambtenaar ter beschikking van den resident van Palembang, thans met verlof in Nederland, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van 6 maanden.

Civiel Departement.

Erkend en Toegelaten:

Krachtens Koninklijk besluit van 4 Januarij 1857 No. 59, de heer *H. C. Wilmans*, als consul van Pruissen te Batavia.

Ingetrokken:

Op zijn verzoek, de benoeming van *H. Veuger Kuiper*, onderwijzer bij de gouvurnements 1ste lagere school te Macassar, tot onderwijzer bij de gouvernements lagere school te Amboina.

Benoemd:

Tot lid der sub-commissie van onderwijs te Probolingo, de predikant der protestantsche gemeente aldaar *F. J. N. Brouwer*.

Tot president van den raad van justitie te Samarang, de raadsheer in het hoog-geregtshof van Nederlandsch Indie Mr. *F. L. Anthing*.

Tot assistent-resident van de afdeeling Agam, de controleur der 1ste klasse in Batipoe en de X Kottas *F. Schenck*.

Tot controleur der 1ste klasse te Singkel, de controleur der 2de klasse te Baros *A. J. C. Coets van Baggen*.

Tot controleur der 2de klasse te Baros, de controleur der 3de klasse te Rau *J. C. Boijle*.

Tot controleurs der 3de klasse bij het binnenlandsch bestuur op Sumatra:

te Rau, de ambtenaar der 2de klasse ter beschikking, belast met het civiel gezag te Loeboe Bassong en Tikoe, *S. Stibbe Lz.*

in Aijer-Adjie, de ambtenaar der 2de klasse ter beschikking, thans die betrekking waarnemende, *J. T. Andriesse*.

[illegible] de onderwijzer bij de gouvernements lagere school te Pasoeroean *J. Schoonderbeek*.

Verplaatst:

Van Singkel naar het distric- Batipoe en de X Kottas, de controleur der 1ste klasse *L. B. van Polanen Petel*.

Belast:

Met de betrekking van civielen gezaghebber in de Lampongsche districten, de controleur der 1ste klasse bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Palembang *P. C.* baron *van Eck*.

Goedgekeurd:

De verplaatsing

Van den controleur der 3de klasse *W. F. J. B. Cleerens*, uit het district Lintou en Boea, naar de ommelanden van Sibogha (Bantang Taro).

Van den controleur der 3de klasse *J. Blaaupot*, uit de afdeeling Padang naar het district Lintau en Boea.

Van den ambtenaar der 2de klasse ter beschikking *R. P. van Hengelaar*, uit de Ommelanden van Sibogha naar de afdeeling Padang.

Dat door den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden, bij de Sub Commissie van Onderwijs te Macasser,

Is Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, als lid, ds. *J. W. C. van Steeden*, benoemd predikant bij de protestantsche gemeente te Soeracarta.

Is Benoemd:

Tot lid, ds. *B. Braams*, benoemd predikant bij de protestantsche gemeente te Macasser.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt dat Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal gewone audientie zal verleenen op Maandag den 11den Mei, des morgens ten 9 ure, aan het Gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den adjudant van dienst.

BUITENZORG, den 29sten *April* 1857.

De Majoor Adjudant, BERING LIESBERG.

Advertentien.

De resident van Batavia maakt belanghebbenden bekend, dat de door den directeur der producten en civiele magazijnen, bij advertentie dd. 23 Februarij, opgenomen in de Javasche courant dd. 28 dier maand en 4 Maart jl. no. [illegible] en 18, tegen den 5den Mei aanstaande aangekondigde uitbesteding, voor de levering van rijst en olie op Banka, gedurende 1857—1858, voor zooveel betreft het 1ste perceel of West-Banka, ten residentie kantore alhier zal plaats hebben des voormiddags ten 10 ure.

Gadinghebbenden worden [illegible] verzocht, om vóór of uiterlijk op den dag der uitbesteding [illegible] vóór het bepaalde uur, hunne billetten van inschrijving, behoorlijk verzegeld en met bekendstelling op het couvert van hunne naam en woonplaats, ten residentie-kantore in te dienen.

Aan diegenen welke zich [illegible] *Naamregister over* 1857 hebben aangeschaft, wordt bekend gemaakt, dat ter lands-drukkerij *gratis* verkrijgbaar zijn de verbeterde en herdrukte bladzijden 314, 323 en 327 van dat Naamregister, welke in het reeds door hen aangeschafte fautief zijn afgedrukt.

Landmail van Mei.

De directeur der posterijen te Batavia, herinnert belanghebbenden, dat het mailstoomschip [illegible] Mei den 11den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Zondag den 10den Mei aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz..

b. des middags ten 1 ure, [illegible] Banka, Palembang, Billiton, en Riouw.

Vendutien.

Maandag 4 Mei, uitgestelde [illegible] vertrek, ten huize van den kolonel van den generalen staf [illegible], te Weltevreden, door [illegible]

Zondag te voren te bezigtigen.

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Dingsdag 5 Mei, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Woensdag 6 Mei, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Donderdag 7 Mei, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *Féraud*, op Noordwijk nabij Bazaar Baroe, door *van Slooten, Morgan & Co.*

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*

Vrijdag 8 Mei, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *Allard*, in den Gang Chaulan, door *van Slooten, Morgan & Co.*

Zaturdag 9 Mei, des voormiddags ten 10 ure, aan 's lands graan- en ijzerpakhuizen.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Agenten der Bataviasche Weeskamer te Poerwacarta: van wijlen den heer *Pierre Chaussa*.

Door de Testamentaire Executeuren te Batavia: van wijlen den heer *Abraham Johannes Romswinckel*.

Vertrekkende Personen.

De heer *W. L. Versteegh*.

ZWART-JAN EN ZIJN MEESTER (*vervolg.*)

GROBESTEIN kreeg door deze toespraak van den advocaat VAN SCHELLE zijne bedaardheid terug, en als of hij [illegible] wilde te begrijpen dat hij van heden af minder belang had bij een goeden naam, dan bij den uitslag der financiële operatie die hij met de vrienden beoogde, vroeg hij:

— En hoe gaat het nu met de aandeelen, HAMMING?

— *A merveille*, beste! — sprak de bankier op luchtigen toon, terwijl hij een der op tafel liggende registers opensloeg. — 't Is nu pas acht dagen dat de fabriek stilstaat en men loopt reeds met de actiën te koop. [illegible] heeft zijne tien stuks voor vijftig percent aangeboden, en mijn agent heeft ze gepakt, en zij liggen reeds in mijne brandkast. Even zoo die van D. en M. Mijne agenten krijgen er dagelijks en zijn altijd werkzaam, de misérediet vermeerderen is al wat wij te doen, en stilzwijgendheid en geduld is al wat wij noodig hebben. We zullen de meeste aandeelen voor nog veel minder inpalmen; 't kan de lucratiefste affaire worden die ik ooit deel aan gehad heb. Hoort men later dat wij aandeelen hebben, dan hebben wij gekocht omdat wij in uw beheer en beleid volkomen vertrouwen stellen. Dat sluit alle lasteraars den mond. Maar alles moet zijn tijd hebben. De winter zal wel omgaan eer wij [illegible] meester zijn. En dan, om met de quasi verloopen fabriek nog eens eene proef te nemen, laten we ons noodzaken door 't werkvolk. Een klein opstandje zal dan geen kwaad doen. Om met eere weer aan den gang te komen, offeren wij ons dan op voor de arme menschen en de algemeene rust.

GROBESTEIN antwoordde niet terstond; en ook de overigen vonden zoo dadelijk geene woorden van goedkeuring voor den man die hunne plannen zoo naakt en open voor hen blootlegde. Zij wisten zeer goed hoe schuldig zij waren, maar 't hinderde hen toch het geheel tafereel hunner handelingen ontrold te zien. De indruk echter duurde bij de overigen niet zoo lang als bij den fabriekant, hoewel hij de eerste was die sprak.

— Ja, de kogel is door de kerk, en, zoo als gij zegt, HAMMING! 't spel moet nu uitgespeeld. Ik heb *a* gezegd en dien *b* te zeggen; de zaak ligt er toe en wat gedaan is, daar aan is niets te veranderen. Iets stuit en kwelt mij echter. 't Zal hen die de aandeelen voor de helft of een vierde van de waarde verkoopen niet met al hinderen; voor hen zijn ze druppels aan den emmer. Maar hebt ge ooit ernstig over »de Kolonie" gedacht?

— Of ik er over gedacht heb! — viel de bankier dadelijk in — wel daar is juist de heele berekening op gebaseerd; zij zijn 't die ons weer op gang moeten helpen, en daarom vond ik uw plan, om hen dezen winter niet geheel zonder verdienste te laten, zoo allerdolst. Daar zit de knoop. — Hoe kwader de winter voor hen is hoe beter; dat zal op 't laatst de poppen aan het dansen helpen. Het armbestuur kan die driehonderd mannen, vrouwen en kinderen, met gezonde ledematen en gezonde magen, niet zoo maar aanslaan, en de diakoniën zullen 't ook niet op hebben. Pas gij in Gods naam op, dat ge nu niet toegeeft aan philanthrophie. [illegible], gij hebt eene ambassade aan huis gehad, maar hoe harder, hoe beter, en — niets gegeven. Als ze later weer aan 't werk zijn, kunnen we hen dat zoo wat vergoeden. Zij moeten eerst in het harnas worden gejaagd dat ze ons *dwingen*, begrijpt ge?.... Raken er een paar achter de traliën, dan helpt onze advocaat hen er weer uit. Houd gij u maar goed; geef niets toe, en wacht liever geene ambassades meer af! Zóó komt de zaak op hare beenen teregt. *L'honneur est sauvè:* en wij krijgen op 't laatst eene burgerkroon omdat wij eene verloopen zaak weer opvatten enkel om 't werkvolk.

De bankier scheen met zich zelven zoo ingenomen, dat hij, eindigende met spreken, segevierend [illegible] als of hij uit elken hoek der zaal toejuiching [illegible] te. GROBESTEIN was niet op zijn gemak. [illegible] zen wie hij wilde, hij was toch niet [illegible] de werkvoel, en de eenige die in aanraking [illegible] waren hem lieden, en hunne behoeften [illegible] aangehoord, niet onbekend. Peinsende [illegible]

Vendutie

op Maandag den 4 Mei 1857,

voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.*, à 4 pCt. Vendu salaris

van beschadigde Lijnwaden, een groote partij beschadigd Touwwerk, 200 vaten Hollandsch Meel, Borden en Eetserviezen van Aardewerk, Valkbier, Pale Ale, enz. enz.
(1202)

Op de Vendutie van den 4 Mei 1857 zullen worden verkocht voor rekening van belanghebbenden,

F B Z
No 61/65 5 kisten schilderijen beschadigd aangebragt per Nederl. schip *Louisa*.

(1203) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie van Maandag den 4 Mei 1857 zullen worden verkocht:

3 stellen fijn **TAFELCRISTAL**, bestaande uit Bier- Wijn- Madera- Likeur- en Champagneglazen, Compotes, Caraffen, Kaasstolpen, enz.

Zoomede 1 partij **PROPATRIA PAPIER.**

(1220) JOHN PRYCE & Co.

Op Maandag den 4den Mei 1857

zullen publiek verkocht worden voor rekening van wien zulks zal blijken aan te gaan:

Een gebroken geschaalde mast.
Een groote Ra.
Een kluiverboom.
Een Marsra.
Twee bovenleizeilsspieren.
Twee gebroken ijzeren kluivergeis.
Een partij oud ijzerwerk.

Alles liggende op het eiland Onrust en afkomstig van het Nederlandsche schip **Louisa Jacoba Johanna**, kapt. **J. DRAIJER**, **Dz.**

(1245) JOHN PRYCE & CO.

Vendutie

uit hoofde van vertrek op Maandag den 4den Mei 1857, ten huize van den kolonel van den generalen staf **H. Steinmetz** te Weltevreden, door *Gebr. Roselje & Co.*

van eenen netten inboedel, bestaande uit zeer élégant massief mahonijhout meubilair, waaronder: ameublementen voor salon, boudoir en kamer, voorts: diverse kasten, tafels en consoles met marmerenbladen, etagères, eene eettafel voor 24 personen, met wit marmerenbladen, pendules, vazen, eene collectie statuetten, zijnde copijen van *Thorwaldsen's* Meesterstukken, en waaronder vooral uitmunt: eene groep, voorstellende: den apostel *Johannes* predikende in de Woestijn. Wijders fraaije kroonen, hanglampen 1 L., tafellampen met 2 en 3 L., buffetten, zilver- pleet- porcelein- kristal- en glaswerk, goedloopende wagenpaarden metende 4 voet 7 dm., eene coupé, Engelsche tuigen met pleet gemonteerd, enz.

Wijders, groote martavanen, fraaije bloemen in potten, etc., etc.

Op Zondag 3 Mei voor ieder te bezigtigen. (1210)

Vendutie

op Dingsdag den 5 Mei 1857,

Voor het Commissiehuis van *van Slooten Morgan & Co.*, van diverse lijnwaden, verlinde Keukengereedschappen, ijzeren koffijbrander, etagère voorwerpen, Chinesche thee, provisiën en dranken, waaronder Engelsch bier, sherrijwijn, portwijn, voorts nog brillanten en diamanten. (1197)

Op de Vendutie van Dingsdag 5 dezer, zullen almede worden verkocht:

3 Aandeelen van de Maatschappij van Mijn-Ontginning.

(1238) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Vendutie

op Woensdag den 6 Mei 1857,

voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*, van eene factuur witte, linnen en flanellen merinos Hemden, diverse Lijnwaden, Naaigaren; tot sluiting eener factuur: ronde Carpetten en Alcativen, waaronder eenige zeer fraaije met Landschappen en Honden, dito Wagen- en Canapé Kussens, Jattiehouten Balken van diverse dimensiën, Chinesche Porceleinplaatjes, Marbohouten Balken, Vensterglas, enz. (1201)

De Ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van Woensdag mede verkoopen:

Een Factuur Waskaarsen 25 Oxhoofden Hollandsche Azijn, 100 Vatjes Boter, 100 manden Fransch Bier, en

ten Effecten

4 Aandeelen in de Javasche Bank.

en daarna

een opstal op houten steilen met pannen gedekt, staande op het Erf van den Heer *J. W. Beijnon* op het Molenvliet, liggende een gedeelte daarvan op Bazaar Pisang.

(1242) ABEELEN DENNISON & CO.

Hout-Vendutie

te Cheribon,

op Woensdag den 6 Mei 1857, door

(1182) M. BLOK.

Vendutie

op Donderdag den 7den Mei 1857,

voor het Commissiehuis van *Gebrs. Roselje & Co.* à 4 pCt. Vendu Salaris van het nog resterende der Japansche faktuur 1856, bestaande uit diverse bronzen vazen, vogels, stroo- en lakwerk, etc.

Voorts van de bereids geannonceerde faktuur Spiegels, Bloemvazen, Aardewerk, Wergschalen, Modewaren, Rijtuiglaken, Tafel- en Servetgoed, Kramerijen, Glaswerk, etc. etc.

(1224)

Op de Vendutie van Donderdag 7 Mei e. k. zullen de Ondergeteekenden *à tout prix* verkoopen:

3 Aandeelen in de Maatschappij tot bevordering van Mijnontginningen in Ned. Indië,

(1225) GEBRS. ROSELJE & CO.

Vendutie

op Donderdag den 7den Mei 1857,

wegens vertrek voor het woonhuis van den heer **Ferand** op Noordwijk, nabij Passer Baroe, door *van Slooten, Morgan & Co.*,

van een zoo goed als nieuwe inboedel, bestaande uit Stoelen, Canapés, Ledikanten, Tafels, Hang- en Tafellampen, een extra goede Piano, Glaswerk, voorts nog een soliede Engelsche Bendi met Paard en Tuig, Paarden, enz. (1236)

Vendutie

op Vrijdag den 8 Mei 1857,

wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer **Allard** Gang Chasiho, No. 21.

door *van Slooten, Morgan & Co.*,

van eenen netten inboedel, bestaande uit eene goede nieuwe Piano, massief Mahonijhouten Stoelen, Ledikanten, Kasten, Tafels, 1 span Macassaarsche Wagenpaarden, 2 goed gedresseerde Bendi- en Rijpaarden, Bloemen in potten, enz.

(1237)

Hout-Vendutie

Op Vrijdag den 8 Mei 1857,

op het Hgenwaden Plein, door *John Pryce & Co.*,

van eene partij **JATTIEHOUTEN BALKEN**

(1243)

De ondergeteekenden zullen op Dingsdag 19 Mei ek. op nader bekend te maken voorwaarden

bij inschrijving verkoopen

het **Tabaks Produkt DMVO**, bestaande uit ruim 1400 pakken, wegende p. m. 200,000 pond.

De monsters zullen te zien en nadere informatiën te bekomen zijn, bij

(1244) RUIJL, CRAMER & Co.

SOERABAIJA, 27 *April* 1857.

De verkooping van de Suikeronderneming *Tjilangkap*, op Dingsdag den 5de Mei,

IS UITGESTELD

tot op een nader te bepalen dag.

(1246)

CIBARIA SALUBERRIMA,

eene geneeskrachtige zelfstandigheid overtreffende de

REVALENTA ARABICA,

bij bussen van 1/2, 1/4 en 1/8 Ned. pond in depôt ontvangen bij

(1211) LOURAN & VAN WALCHREN.

PAS ONTVANGEN:

Echt Hollandsch Loodwit, bijzondere kwaliteit.
Spaansch Groen, enz.
Wasdoek en zeer fijn Saxe's Laken, ter bekleeding van rijtuigen.
Echte Engelsche Veeren.
Glazen Ruiten van diverse dimensiën, bij

(1215) EMANUEL,
Gang Patjenongan.

SUPERB RAZORS,

prima qualiteit,

Moderateur Lampen, Schilderijen, Etagère voorwerpen, Parfumerien, zilveren Theelepeltjes, Servettenbanden, Goudwerken, bloedkoralen Armbanden, zilveren Potloodjes bij

(1207) OLISLAEGER,
Juwelier en Goudsmid, Rijswijk.

Op nieuw Ontvangen:

Gouden Vestkettingen, Hemdenknoopjes voor Manchetten, Glacé- en Zijden Handschoenen, bij

(1226) OLISLAEGER,
Goudsmid. — Rijswijk.

DAHLIA-BOLLEN

zijn weder ontvangen bij

(1232) VAN RIET & TER GOUW.

Bij de Ondergeteekenden zijn thans weder verkrijgbaar de alom voordeelig bekende

IJZEREN LEDIKANTEN

voor 1 en 2 personen en ook voor kinderen,

de Echte **SCHEERMESSEN** van *Rodgers & Son's*
en » » *Cowvan's* **AANZETRIEMEN.**

(1223) GEBRS. ROSELJE & CO.

---

en toen deze zoo heel sprak over de menschen, die zij redelijkerwijze zich verpligt moesten achten te beschermen, en die ze voorbedachtelijk aan ellende en wanhoop ter prooi gaven, om zich te verrijken; menschen, die in het oneerlijke spel, dat er gespeeld werd, eene rol hadden te vervullen, die verligt niet schande voor hen zou eindigen, gelijk zij met broodgebrek aanving — toen was 't hem als wierd hij verwijtend aangestaard door honderde verbleekte en vermagerde bekende gestalten, die, te krachteloos bijna om staande te blijven, toch zich inspanden om hem te dreigen met gebalde vuist. Ligtligt had hij toegegeven aan dat wrekende spook zijner verbeelding, had niet zijn verstand het gevoel verdoofd, en hem doen inzien dat hij zich belagchelijk zou maken tegenover zijne medestanders, als hij een woord sprak dat getuigde van 't geen er in hem omging. Toch kon hij met HAMMING niet geheel instemmen, en al wist hij het gebouw half opgetrokken, toch zocht hij een steen aan de voegen te ontwringen, als of hij lust had om het in elkander te zien vallen.

— *L'honneur est sauvé* — zeidet gij — sprak hij op dofen toon — ik zie dat zoo niet in. Ik waag min of meer, en voor de uwe en voor de mijne. Ik moet nog eens op iets terugkomen, dat mij niet helder wil worden. Gesteld, alles loopt goed af; de aandeelen worden de onze; het volk wordt dood-arm, en dwingt ons om weêr te werken — welnu, als 't dan blijkt dat niemand anders dan wij de bezitters der actiën zijn, en als men na twee of drie jaren dan verneemt dat alles nu goed gaat, en de fabriek nog meer winst geeft dan in vorige jaren; gelooft gij dan dat men dit voor een zegen Gods over ons hoofd uitgestort zal houden, of dat men 't beschouwen zal als de vrucht eener schurkerij in onze hersenen uitgebroeid?

— Gij haalt om niets u muizenissen in het hoofd, GROBESTEIN! — sprak de bankier eenigzins wrevelig en uit de hoogte — reeds meermalen zeide ik het u, dat er waardoor 't jaren kon duren, eer men weet hoe veel aandeelen gij of ik hebben. Maar al wierd dat dadelijk bekend, die ze bezaten hebben immers zelven u gedwongen om 't werken te staken: zijzelven hebben de zaak in miscrediet gebragt, en uit eigen, vrijen wil zich van hunne aandeelen ontdaan. Die waren immers voor u en voor mij te koop, zoo goed als voor een ander, en dat wij ze kochten, bewijst, zoo als ik zeide, dat, zoo anderen uw beheer en beleid mistrouwden, wij daar volstrekt niet aan getwijfeld hebben. Neen, wie er verliezen lijden, wij niet: onze zaken staan goed en de eer is gered.

— Altijd behalve de mijne — hernam GROBESTEIN, die behoefte scheen te hebben om zijn wrevel te luchten, al wist hij dat nimmer een toeleg of plan met meer voorzigtigheid en geslepenheid was ontworpen, of reeds in den aanvang met beteren uitslag was bekroond — altijd behalve de mijne: de een haalt de schouders over mij op, en de ander noemt mij met verachting. Ik ben en blijf de *dupe*. En als gij later de handen weder met mij ineen slaat, zelfs dan is mijne positie niet vereerend; want men zal dan veronderstellen dat gij 't doet om mij het hoofd boven water te houden. Nog eens, vriend! gij hadt regt, mij de kat te noemen die de kastanjes uit het vuur haalt, maar de kat brandt zich de pooten zoodanig, dat het lidteeken er van nooit vergroeijen zal.

HAMMING wilde antwoorden; doch de advocaat was voor. Zich tot GROBESTEIN voorover buigende, als of hij vreesde, dat de anderen hem zouden hooren, zeide hij:

— Als gij van katten spreekt, noem er dan tweeën; erken dat ik het meest gevaar loop. Of ben ik een minder handelend personaadje omdat ik eerst in het laatste bedrijf kom? Ik moet tot dat bedrijf alles voorbereiden, en als de *omnis homo* in de hoofdstad de arbeiders tot opstand brengen en daarna hun verdediger zijn. Gij zijt finaal gedecharegeerd; maar ik moet eene *révolte* bewerken, door de wet bedreigd, en dat alles, even als gij, meer voor anderer belangen dan voor de mijne. Ik heb bij dat grooter gevaar niets anders op u voor dan het vooruitzigt op een beetje pleidooi en een beetje populariteit, en....

— Op eenen valschen eed — viel GROBESTEIN hem in

TOKO NOORDWIJK.

GRUYÈRE KAAS

per stuk, bij
(1196) VAN DEN MUIJSENBERG.

BRUSSELSCHE LAMBIK,

Kenners bijzonder aan te bevelen.
(1209) VAN DEN MUIJSENBERG.

Direct van Parijs ontvangen:

eene Factuur Mode-Artikelen,

waaronder prachtige Zijden Japonnen met Strooken, Barège, Organdie en Witte Geborduurde Japonnen, Barège Écharpen, Mantilles, Sorties de Bal, Wit, Rose en Blaauw Thibet, Effen Barèges, Bruidskransen, Voiles en Waaijers, Witte en Zwarte Blondes, Glacé Handschoenen, Rijhandschoenen voor heeren, Parfumerie de la Société Hygiénique, Castoren en Stroohoeden voor kinderen, diverse Voorwerpen voor Étagères, zeer geschikt voor Cadeaux, enz., enz., bij
(1178) A. PONS.
Rijswijk, 25 *April*.

Bij de ondergeteekenden bij partij verkrijgbaar:

Zware Engelsche Stalhalsters met een en twee Kettingen, Plaid en imitatie Cachemiren Shawls, half Merino Heeren-Borstrokken, gekleurde Hemden, Drills, Durham Mosterd, geassorteerde Hagel, goede Porter, Brandon wagen- en andere Kaarsen.
(1241) ABEELEN, DENNISON & Co.

Ontvangen in de Toko en Meubel-Magazijn van B. J. LEON,

de nieuwst uitgevondene geëmailleerde Engelsche ijzeren

Keukengereedschappen,

waaronder ook groote Ham- en Vischketels zijn.
(1202)

TOKO RIJSWIJK.

Direct van Bordeaux per „Madura" ontvangen:

First Claret Médoc.
Braune Mouton met glazen proppen.
St. Julien Médoc,
van het gerenommeerde merk *Eyquem & Fils*.
(1171) VAN GENT & Co.

Schip *C. R. Ross*, van de Kokos Eilanden.

DERDE ARRIVEMENT

ZUIVERE KLAPPEROLIE.

Ontvangen bij
(1200) ABEELEN, DENNISON & Co.

Echte
SAMARANGSCHE BESCHUIT

van het gerenomeerde merk **J. F.**
bij
(1224) H. L. DE LIJON.

Te Koop à Contant

Een onbeschadigd Biljard met toebehooren.
1235. Te bevragen bij
(1235) J. SCHEVERIUS,
Hôtel du Port, Batavia.

Ontvangen in de Toko en Meubel-Magazijn van B. J. LEON,

diverse soorten van Engelsche

IJzeren Ledikanten,

zoowel voor kinderen als voor 2 en 1 persoon, benevens Hang-, Tafel- en Kantoorlampen, Geldlaadjes, Scheermessen van de beste kwaliteit en Aanzetriemen met oliesteenen, alles tot de goedkoopst mogelijke prijzen, en 10 pCt. korting voor kontante betaling.
(1198)

TE KOOP Twee $4\frac{1}{2}$ pCt. **Gouvernements obligatiën**, geschikt voor borgtogt van ambtenaren.
(1168) REIJNST & VINJU.

TE KOOP binnen kort, een hecht, net bebouwd, goed onderhouden Huis, staande op de meest gezochte streek op Noordwijk. Te bevragen bij den bewoner
(1194) C. PIECK.

Uit de hand te koop

Een bijzonder ruim erf, bebouwd met een groot steenen heeren huis met boven verdieping, voorzien van groote luchtige kamers. Twee Paviljoenen en bijgebouwen, badkamer, stal, en verdere gemakken, gelegen op Kramat bij de 5de paal aan den grooten weg begrenst ten westen aan de rivier Tjiliwong: Zijnde het erf ruim genoeg tot het bouwen van acht afzonderlijke huizen.
(1191) ABEELEN DENNISON & Co.

Op Meester Cornelis

TE HUUR het aangenaam gelegen woonhuis, aan den grooten Postweg, met groot Erf, met klapper, en andere vruchtboomen, notenmuskaat tuin, enz.,
Te bevragen bij
(1222) TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

TE HUUR Het kantoor laatst geoccupeerd door den heer Mr. *H. Klein*.
Te bevragen bij
(1188) PANDEL & STIEHAUS.

TE HUUR Een huis in gang Boentot, te aanvaarden 15 Mei, thans bewoond door den heer *Nolthenius*.
Adres
(1172) H. MUTTER.

---

f 5000,

in leen te bekomen; adres
(1221) LANGE & CO.

In Leen te bekomen op eerste Hypotheek, à 6 pCt., *f* 20,000.

Adres
(1213) H. E. LEVERT, qq.

WISSELS op Nederland,

bij
(1217) JACOMETTI & Co.

WISSELS op Nederland,

bij
(1231) HAAGER & SCHUURMAN.
Batavia, 1 *Mei* 1857.

WISSELS, direct op Nederland,

bij
(1173) J. CEZARD & Co.

LOTERIJ

De trekking der Loterij van Mevrouw *Leroux* is bepaald op Zondag den 3 Mei des voormiddags ten 11 ure in de toko van *Leroux & Co.* (1187)

VERMIST

het onderdeel *C* van No. 445 in de Loterij voor de Bataviasche Schouwburg; de vinder wordt verzocht het terug te bezorgen bij, en dengenen die het mogt worden aangeboden aangifte te doen aan
(1186) A. VAN PERS,
te Batavia.

The Firm of **McEWEN & Co.** ceased on 30st Ultimo, and the business will be liquidated by the undersigned.
(1219) JOHN BLACK, qq.
Batavia, 1st *May* 1857.

De handels- en commissie zaken tot dus verre onder de firma **Veldman en Bastings** gedreven, zijn door overeenkomst met de Weduwe *Bastings*, gerekend van af *primo January jl.*, op den ondergeteekende overgegaan en zullen door hem voor eigen rekening voortgezet worden.

Hij beveelt zich voortdurend in de gunst van het geëerde publiek, belovende steeds eene prompte en soliede bediening.
(1177) W. VELDMAN.
Soerakarta, 17 *April* 1857.

De heer *K. Newbolt*, **TANDMEESTER**, wordt tegen den 8 Mei te Batavia terug verwacht, wanneer hij over gebreken der tanden te spreken zal zijn, terwijl hij bij het gemis daarvan dezelven volgens de nieuwste methode vervangt.

Hij zal slechts korten tijd alhier vertoeven, daar hij voornemens is met de mail van Junij naar Engeland terug te keeren. (1179)

WARNASARIE
voor 1858.

Heeren Letterkundigen in deze gewesten, worden beleefd uitgenoodigd, hunne bijdragen voor dit Jaarboekje, zoo spoedig mogelijk, te willen toezenden aan de heeren *Lange & Co.*, te Batavia.
De Redacteur,
(1216) Mr. L. J. A. TOLLENS.

Men verlangt voor eene Dame, die half Mei uit Holland wordt verwacht, Fransch en Engelsch spreekt en de Muzijk onderwijst, eene fatsoenlijke betrekking als **Gouvernante.**

Adres: franco brieven, Letter A. Z., Poste restante te Samarang.
(1170)

In eene binnenresidentie van Java wordt eene **GOUVERNANTE** gevraagd voor drie kinderen, in staat om, behalve het élémentaire onderwijs, onderrigt te geven in al hetgeen tot eene beschaafde opvoeding, ook voor een meisje van meer gevorderden leeftijd behoort. Aan haar die tevens les in het Duitsch en vooral het Engelsch kan geven, en in zooverre met Muzijk bekend is, dat zij de eigen oefeningen op de piano kan surveilleren, zal de voorkeur gegeven worden.

Adres, franco onder letter H., aan
(1233) VAN HAREN NOMAN & KOLFF,
te Batavia.

VERTREKKENDE PERSONEN.

De Kolonel van den generalen staf *E. Steinmetz*; gemagtigde de Majoor van den generalen staf *P. H. Koster*. (1205)

... nu ik erken 't, gij staat op de gevaarlijkste ... en ik moet de vlag voor u strijken. — Wat zijn wij toch doodeerlijke, fatsoenlijke menschen! — voegde hij er sarkastisch bij.

Gij hebt dat zoo gewild — sprak VAN SCHELLE, toen hij zag dat HAMMINGS voorhoofd zich fronste en ook de anderen den fabriekant met onwil aanzagen. — Ja, gij hebt dat zoo gewild, GROBBSTEIN; — herhaalde hij — al hebt gij 't plan niet geheel hebt uitgewerkt, toch hebt gij eerst de gedachte er aan opgewekt. Gij zijt begonnen met te klagen dat de winsten onder zoo velen werden verdeeld, en hebt den wensch geuit dat het getal der houders van aandeelen kleiner mogt wezen. Dat bewerken voudt gij niet mogelijk, maar onze vriend wel: zijne ervaring is uwen wensch te gemoet gekomen, en wat daar 't gevolg van zij, het begin is ... den toestand waarin wij ons nu bevinden, hebt gij aan u te danken of te wijten; uw verbruft ... onze gespitst: uw geklaagt — hij zag GROBBSTEIN scherp in de oogen — heeft ons deerlijk gemaakt; ... heeft bij HAMMING een licht doen opgaan, dat ... en toen wij in u drongen, buiten wien ... te doen, en bevonden dat de bekoring bij ... genoeg was om iets op te offeren van 't geen ... strikte eerlijkheid noemt — eerst toen hebben wij kunnen spreken, en gij hebt geluisterd, en ... en getoond dat wij uwe wenschen goed begrepen hadden, en dat er niets in het plan lag of het had vroeger gelegen in uwe bedoeling. Toch hebben wij u gezegd dat op u 't oordeel der wereld met al zijn gewigt kon nederkomen; maar toen hebt gij met ons begrepen dat, in deze zaak, verdrieten en schaden aan eer en naam slechts tijdelijk zijn, en ver overtroffen worden door duurzame voordeelen; zoodat het wijsheid was de eersten te verduren, om 't genot der laatsten. Wat hebt gij ons dan te verwijten? Dat gij de karakterrol in het drama speelt? Zij lag in uw emplooi; en nu gij haar hebt aangevangen, kunnen en zullen wij niet dulden dat gij terugtreedt. GROBBSTEIN! — en dit is mijn laatste woord — er zij geen strijd tusschen ons! In de eensgezindheid rust de magt en 't welgelukken; in de oneenigheid, daarentegen, teleurstelling met schande, en zeker met schade. Wees dus weder die gij waart! Zet de fijngevoeligheid ter zijde, werp de muizenissen uit, en speel het stuk af! Het einde alleen *kan*, maar zal dan ook het werk kroonen.

De advocaat had zoo zeer in aller geest gesproken, dat niemand noodig vond er nog iets bij te voegen. De indruk dien zijne taal op GROBBSTEIN maakte, was duidelijk merkbaar. Hij had zich hooren waarderen voor 't verledene en 't aanstaande, en wist nu in de handen van die mannen te zijn. De angel in zijn binnenste drong nog dieper in, toen hij aan zich zelven bekende: dat VAN SCHELLE waarheid sprak. Hij was, door ... dige begeerten verleid, de verleider der anderen geworden. Zij hadden hem verstaan en doorgrond, en de zucht om zich te verrijken, zonder de middelen te ontzien, had ook hen vermeesterd, en met hem gemaakt wat zij nu waren.

Geen wonder, dat het ... was toen hij zijne gasten de hand ... gaf en ze uitliet. Bij zijn half gestorven vuur, zat hij daarna nog een geruimen tijd met een strakken blik in den gloed te staren, half liggend, half zittend in zijn gemakkelijken stoel.

(*Wordt vervolgd.*)

BATAVIA.

Op den 27 dezer is alhier ter reede van Riouw aangekomen, het Nederlandsch koopvaardijschip *Henrietta Maria*, van Rotterdam, vroeger gevoerd door kapitein *G. W. Bakker* en (zie ons nommer van den 28 Maart) onder het bevel van den 1sten stuurman van het Amerikaansche schip *Coeur de Lion*, den heer *Crawfurd*. te Singapore aangebragt, vanwaar het door Z. M. brik *de Haai* is afgehaald en naar Riouw overgevoerd.

Bekend is het dat de *Henriette Maria*, met 318 Chinesche koelies aan boord, van Macao naar Havanah was bestemd, doch dat die koelies oproer gemaakt en de ekwipage overmand hebben, waarna omgeveer 200 hunner met de scheepssloepen op de kust van Cochin China op een eiland aan wal zijn gegaan, den kapitein en een gedeelte der opvarenden mede nemende, zoodat hun lot tot dusverre onbekend is.

De aan boord gebleven Chinezen dwongen daarop de overblijvende opvarenden, vier in getal, om onder zeil te gaan, die daaraan voldeden en onbepaald koers stelden, vooral Z. W., totdat zij na vijf dagen, door genoemd schip *Coeur-de-Lion* ontmoet werden. De kapitein van dien bodem *G. W. Tucker* verleende de noodige hulp, waardoor de *Henrietta Maria* onder gezag van zijn 1sten stuurman *Crawfurd*, Singapore mogt bereiken.

Genoemd schip is van Riouw herwaarts overgebragt door den luitenant-ter-zee der 2de klasse *Clifford Cocq van Breugel*, hebbende alsnog aan boord 112 dier Chinesche opstandelingen, onder bewaking van 12 Europesche en 10 Inlandsche militairen. De gevangenen en het detachement zijn tot nadere bevelen van het gouvernement tot op heden aan boord gebleven.

— Van de heeren *W. Kock*, kapitein en *E. H. Doerrleben*, 1ste luitenant bij het 10de bataillon infanterie, als belast geweest met de leiding der aangelegenheden van de MILITAIRE TOONEELVOORSTELLING op Maandag avond, hebben wij de mededeeling ontvangen. dat de opbrengst dier voorstelling heeft bedragen *f* 1769
en de kosten - 293

zoodat de aanzienlijke som van *f* 1476 tot het doel, waartoe dezelve is gegeven, bestemd zal worden.

— Wij vernemen dat alhier eene inteekening is geopend met het doel. om een fonds bij actiën van *f* 500 bij elkander te brengen tot dekking der kosten, om een nieuwen troep tooneellisten uit Frankrijk te doen uitkomen, zullende later, bij welslagen dier onderneming, het bedrag dier actiën, bij loting, weder uitgekeerd worden. Reeds zoude daarop voor ruim *f* 11000 zijn ingeteekend, zoodat wij hopp kunnen koesteren niet lang van het openbaar vermaak eens Franschen schouwburgs verstoken te zullen blijven.

— In den nacht van den 1 Mei, ongeveer ten 1 ure, ontstond er door onbekende oorzaken, brand in de bamboezen met atappen gedekte woning van den djoeragan Rahidien, in de kampong Baharoe buiten den boom, die geheel in de asch is gelegd. Gelukkig stond dit huisje op zich zelven, zoodat het vuur geene verdere verwoesting heeft kunnen aanrigten. De schade wordt geschat op *f* 4 a 500.

— Eerst op gisteren waren wij in de gelegenheid *het zekere* te vernemen, omtrent een alhier verspreid gerucht, dat in het kampement der cavallerie op Rijswijk een tijger gezien zoude zijn.

In den avond van den 25sten dezer, ongeveer ten ½ 12 ure, lag de Inlandsche vrouw Djamila, op eene mat in de achtergalerij van den 1ste luitenant der cavallerie M....., (haar man vergezelde zijn heer met de bendi) te slapen, toen zij eensklaps wakker werd door den warmen adem van een dier over hare beenen gaande. Zij was geheel alleen te huis (genoemde officier had op dien dag zijn huisjongen ontslagen) en hoorde dat de paarden in den stal zeer onrustig waren, Zij begaf zich derwaarts en zag hoe de paarden als het ware angstig tegen de ruif opvlogen en ook, dat zich in een hoek van den stal een vreemd dier bevond, waarnaar zij met een steentje wierp, waarop dat dier zulk een vreeselijk gebrul aanhief, dat zij, ten zeerste verschrikt, de vlugt nam naar de achtergalerij, werwaarts zij door hetzelve gevolgd werd. Nu antwaarde zij door het licht in die galerij dat het een tijger (denkelijk een matjan toetoel) was, die haar met zijne voorklauwen ... greep, van de galerij sleurde en eenige passen voortsleepte. Zij was zoo gelukkig een paal te grijpen en zich ronddraaijende daaraan vast te houden, terwijl zij een angstgeschreeuw aanhief, waarop eenige dienstbo den uit de buurt toeschoten en de tijder haar losliet, over een muur van 6 à 7 voet hoogte sprong en vlugtte. Gedurende 24 uren bevond die vrouw zich in een toestand van geestverbijstering en kon niet spreken. De sporen der tijgernagels zijn in hare schouders en bâdjoe nog zigtbaar; wij hebben ons daarvan persoonlijk overtuigd.

De paarden op den stal van den 1ste luitenant M... stonden te rillen en het angstzweet liep hun van het ligchaam.

Dienzelfden avond tusschen 10 en 11 ure zagen de wachtmeester, de trompetter en de schildwacht der policiewacht tot drie malen een groot dier voor die wacht voorbijgaan, die zij in het donkere voor een grooten hond aanzagen. Ongetwijfeld is dat die tijger geweest, wiens spoor buitendien den volgenden morgen in den omtrek gevonden is.

Van waar dat dier gekomen en werwaarts het gevlugt is, is tot den verre onbekend.

— Op den 30sten is alhier ter reede uit Nederland aangekomen het koopvaardijschip *Prins Maurits*, gezagvoerder J. J. Bart, aan boord hebbende een detachement suppletietroepen, sterk 149 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den 1sten luitenant van het regiment grenadiers en jagers H. M. F. Landelot, die, na volbragte overbrenging, naar Nederland terugkeert; medegeleiders de 2de luitenants der infanterie J. H. van Royen en G. S. C. Klerck en de officier van gezondheid der 3de klasse P. J. A. van Dura.

Dit detachement was 150 manschappen sterk, doch een derzelven is wegens ziekte, (de kinderpokken) in Nederland achtergelaten. Voorts bevinden zich vijf gevangenen bij hetzelve, als een wegens het stelen van een horologie, en vier, die naar men zegt, oproer aan boord hebben willen stichten, doch wier plannen gelukkig bij tijds ontdekt en verijdeld zijn.

Den volgenden dag is het detachement ontscheept, om naar Weltevreden te marscheren, doch muntte geenszins, gelijk de vroegeren, in netheid uit. Ook bestaat het, grootendeels afkomstig zijnde van het Engelsche vreemden-legioen, uit een mengelmoes van verschillende natiën, als Noorwegers, Denen, Russen, Zwitsers, Duitschers, Franschen, Polen, Hongaren, Spanjaarden. Afrikanen en onder anderen telt men daarbij, wel eene zeldzaamheid, 30 Engelschen en 1 Turk.

NEDERLAND.

Men leest in de *Nieuwe Amsterdamsche Courant* van 10 April het volgende:

's Gravenhage, 9 Maart. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is de conclusie van het rapport over het Indische drukpers-regleme aangenomen. Ook is aangenomen het voorstel van d Heer van Zuylen van Nijevelt, om, zoodra nadere i lichtingen, waartoe de Minister zich heeft bereid v klaard, zullen zijn ingekomen, die te doen drukken in handen te stellen van de bestaande commissie en Kamer alsdan bijeen te roepen onafhankelijk van h reces. Daarna is de Kamer uiteengegaan.

— In de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van 10 Ap wordt het volgende berigt:

Men leest in den *Courrier de la Meuze*:

»Op dit oogenblik loopen geruchten van eene mini teriele crisis in de, gewoonlijk goed onderrigte kring rond. Men zegt, dat het geheel ministerie op het pu staat van af te treden, zelfs de minister van oorlog. deel u deze tijding mede, zonder daarom voor de waa heid te kunnen instaan.

»Te gelijkertijd deelt men mij mede, dat de genera baron van Aylva Rengers, opperbevelhebber te Maa tricht, eerstdaags gepensioneerd zal worden. De kol nel van Hoey, commandant van het 4de reg. inf. Bergen-op Zoom, zou tot generaal-majoor bevorder worden. De luit-kolonel Tuckerman zou mede gepe sioneerd, en majoor Overstraten, adjudant van den g neraal inspecteur der infanterie, benoemd worden t commandant van het instructie-bataillon. Laatstge zou in zijne betrekking door den majoor Ravens opg volgd worden.''

— De 20sten Febr. is op den huize Boschdal, bij Br da in den ouderdom van 90 jaren overleden de heer O. graaf van Bijlandt. land-commandeur der Duitsche ord Balije van Utrecht, commandeur der orde van de Eike kroon, ridder der orde van den Nederlandschen Leeu kamerheer van Z. M. den koning, oud lid van de eers kamer der staten-generaal en hoofd-ingeland van Rij land.

— Den 11 Febr. is te Amsterdam in den ouderdo van ruim 71 jaren overleden de H. E. G. heer Di Bos, gepensioneerd generaal majoor der genie, ridd der beide Nederlandsche orden, commandeur der or van de Eikenkroon en ridder van het legioen van ee

— Op voordragt der ministers van oorlog en kolonië is door Z. M. besloten, dat er, tot bekoming van vrij willigers voor het leger in onze Overzeesche bezittinge een werfdepot zal worden opgerigt aan de Zwitsersch grenzen. Door Z. H. den Groothertog van Baden i verlof verleend om gemeld depot op te rigten in de sta Lorrach in het Noordelijk gedeelte van Baden, op kor ten afstand van Bazel. Tot commandant van hetzelv is benoemd de luitenant-kolonel Scharten van het Ne derlandsch Indische leger; aan hetzelve zullen verde worden geplaatst een militair geneesheer tot het verrig ten van het geneeskundig onderzoek. en een cader on derofficieren en korporaals zoo veel mogelijk Zwitsers van Duitsche afkomst, Op den 15den dezer maand za gemeld werfdepot in bovengemelde stad deszelfs fun tiën beginnen uit te oefenen.''

— Uit Harderwijk schrijft men ons het volgende: of schoon telkens van hier detachementen suppletie troep naar onze Oost- en West-Indische bezittingen vertrek ken, neemt het getal manschappen eerder toe dan a terwijl dagelijks van verschillende zijden nieuwe trans porten hier aankomen, ... warvan men da ook genoodzaakt is ... Fransch kerk tot kazerne in te rigten.

Het getal zal binnen kort nog sterker toenemen, be staande voornamelijk in kozakken van den Sultan, t welken einde thans reeds wervers naar Duitschland zij vertrokken. Naar wij vernemen is de werving der En gelsche, Italiaansche, Zwitsersche en Duitsche legioene gesloten.

De grove en geweldige ongeregeldheden, die hier voo eenige dagen in herbergen, koffijhuizen, enz. hebbe plaats gehad, hebben het noodig gemaakt, dat er ter stond sterke patrouilles zijn uitgetrokken, waarvan eeni ge gewapend. Ook de politie is na dien tijd met gela den pistolen gewapend.

De kolonel, die zich aan het hoofd der militaire mag plaatste, om bedoelde oproerigheid onder de troepen t bedwingen, hetwelk aanvankelijk moeijelijk ging, is naar wij vernemen, ridder van den Nederl. Leeuw ge worden.

— Met den 16den Maart aanstaande wordt te Helle voetsluis in dienst gesteld Z. Ms. brik de Sperwer, waar van het bevel is opgedragen aan den kapt. luit ter-zee, J. C. Baak, zijnde met dat tijdstip op dien bodem ge plaatst: de luit. ter-zee 1ste kl. J. P. K. van Moorsel als 1ste officier; voorts de luit. ter-zee 2de kl.: jhr. H. K. F. A. van Raders, H. C. M. E. Habels en G. den Berger; de offic. van gez. 2de kl. J. G. Slieker; de offic van adm. 3e kl, J. H. Ferguson, en de scheepskl. W. P. J. L. Stort.

— Op bovengemelde datum wordt ook nog in diens gesteld Zr. Ms. schoener met schroefstoomvermogen Balie, thans liggende te Fijenoord en waarover het be vel is opgedragen aan den luit. ter-zee, 1e. kl. jhr. J. H. van Capellen, terwijl alsdan tevens op dien bodem zijn geplaatst, de luit. ter-zee 2e. kl. J. L. Kijnsma, le offic. jhr. W. F. van Spengler, H. K. Koning, L. F. H Tuckerman, benevens de offic. van adm. 3e. kl. H. S Bosschaert en de offic. van gezondheid 3e kl., P. J Losgert.

— Ten behoeve der slagtoffers van de rampen, di het eiland Groot-Sangir, in Nederlandsch Indie, heb ben getroffen, is bij het Departement van kolonien no ontvangen uit groningen *f* 116,37 zoodat de geheele som thans bedraagt *f* 3,934,32.1/2.

— Tegen het einde de maand Febr. zal van Harderwij vertrekken, om twee dagen daarna over te gaan aan boord van het schip Barend Willem, gezagvoerder J. W. Reigers. liggende in het Nieuwe Diep, bestemd naar de O.-I., een detachement sterk 200 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den gepensioneerden majoor der O.-I. infanterie L. Pisen, welke tijdelijk naar Java terugkeert, medegeleiders den 2den luitenant der infanterie R. D. W. Koops en de apothekar 3de kl. G. C. E. Moesman.

— De heer Paul van Vlissingen te Amsterdam heeft zijn plan tot de daarstelling van eene stoompacketvaart tusschen Nederland en de O.-I. bezittingen bekend ge-

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 2 Mei 1857, No. 35.

...kt, en wel door openbaarmaking van zijn aan den ...ister van kolonien gerigten brief deswege. In dat ... leest men, dat de ondernemer vijf schroefstoom-...epen van 3000 tonnen grootte en 800 paardenkracht ...inaal vermogen wil doen bouwen. Elk schip zal ... dekken hebben, en geheel comfortabel worden in-...gt voor passagiers der 1ste en 2de klasse. Voor de ... klasse zullen 65, voor de 2de 50 passagiersslaap-...atsen worden daargesteld, en behalve dien nog voor ... kinderen en 12 bedienden.

Ook zal elk schip 200 man militairen als passagiers ...nen innemen, behalve de officieren. Men berekent dat ... schip de reis zal maken in 52 dagen, mede gere-...d de twee dagen tot het innemen van den kolen ... de Kaap de Goede Hoop. Als dagen van vertrek ...den aangegeven: 1 Jan. 1 Febr., 1 Maart, 1 April ...Mei en den 1 Junij; aankomst te Batavia 21 Febr., ... Maart, 21 April, 22 Mei, 21 Junij, enz. Na 10 ver-...dagen te Batavia, kunnen de schepen weder ver-...ken den 3 Maart, 3 April, 1 Mei, 1 Junij en 1 Julij ... in Nederland aan te komen 24 April, 15 Mei, 21 ...ij, 22 Julij en 21 Aug.

— Men verneemt dat de heer F. W. Conrad, president ... commissie voor de doorgraving der landengte van ...es, en die zich thans, zoo als men weet, in Egypte ...indt, zich naar Jeruzalem zal begeven, of denkelijk ... reeds begeven heeft; vandaar zal hij de terugreis ... het vaderland aannemen en waarschijnlijk nog ... het einde dezer maand hier aankomen. De heer ...enieur Schneither, die, zoo als bekend is, zich mede ...daar bevond, is naar Constantinopel vertrokken, om ...daar insgelijks te repatriëren.

— Dezer dagen zijn te Rotterdam, onder militair ge-...de, in het huis van arrest gebragt de 20 Maleijers, die ... Z. M. fregat Prins Alexander der Nederl., komm. ...ffens, van Madera zijn afgehaald en die, zoo als be-...nd is, beschuldigd worden het barkschip Twenthe, ...apt. Coopmans, in brand te hebben gestoken.

— In den jare 1855 bedroeg het aantal drankwinkels ... Nederland de volgende getallen: in Noord-Braband ...389, in Gelderland 3608, in Zuid-Holland 5620, in ...ord-Holland 4625, in Utrecht 1524, in Friesland 3192, in Overijssel 1941, in Groningen 3071, in Drenthe 1272, ... Limburg 2902, te zamen 34 375, zoodat in Noord-...raband op 80 inwoners, in Gelderland op de 105, ...woners in Zuid-Holland ook op de 105 inwoners, ... Noord-Holland op de 110 inwoners, in Utrecht ... de 100 inwoners, in Friesland op de 80 inwoners, ... Overijssel op de 120 inwoners, in Groningen op de ... inwoners, in Drenthe op de 70 inwoners en in Lim-...g op 75 inwoners één drankwinkel wordt aangetrof-..., en door elkander in het geheele rijk op iedere 90 inwoners één drankwinkel. Wanneer men in aanmer-...ing neemt, dat de helft der bevolking boven de 16 ...ren oud is, en slechts van dien leeftijd af de drank-winkels kan bezoeken, dan hebben 45 personen één drankwinkel te onderhouden, waartoe dan de drank-verkoopers zelven ook behooren. Als men verder de vrouwen uitzondert, als geen drank gebruikende, en de verkoopers ook niet mederekent, dan komt men tot het ...ultaat, dat op ongeveer 20 mannen boven de 16 jaar één drankwinkel wordt gevonden.

— Volgens opgave was de algemeene bevolking van ...sterdam op 1 Jan. 1856, 251,879 zielen, die der Ned. israel. gemeente 24881. De verhouding van de stad tot ... Ned. israel. gemeente zou dus moeten zijn als van 1000 tot 101, gemakshalve 10 tot 1.

Nu verdient het opmerking dat, terwijl het ganche ... geboorten van het mannelijk geslacht in 1856 be-...oeg 4179 (3857 wettige en 322 onwettige), bij de Ned. israel. gemeente aldaar 421 besnijdenissen zijn ingeschre-..., welke 421 zoons vermeerderd met 29 (1/10 van de ...enloos geboren en niet besneden jongens) het getal ... 450 geven. Alzoo is de geboorte bij de bedoelde israel. gemeente ongeveer 7,3/4 pct. sterker geweest dan ... de verhouding verwacht kon worden.

Ook bij de sterfgevallen is eene gunstige evenredig-... waar te nemen. Het algemeen getal der in 1856 ...ledenen wordt, met inbegrip der levenloos gebore-..., opgegeven op 6855. Nu is 1/10 van dat cijfer 685 ... toch was het getal der in 1856 bij de Israel. ge-... begravenen slechts 581, belangrijk verschil van ... pct. Wat de huwelijken betreft, 2036 in getal, niet ... of 204, maar slechts 184 paren zijn kerkelijk ge-..., dus 10 pct. minder dan de verhouding van 1/10 ...andnidt. Daarentegen is weder, bij de 18 te Am-... plaats gehad hebbende echtscheidingen, geene ...ke echtscheiding voltrokken.

De vasten avond, door het heerlijkste weder op-...erd, werd te Maastricht vrolijk gevierd; honderde ...delingen voerde ons iedere spoortrein van Hasselt ...ik aan, om aan onze festiviteiten deel te nemen. ... gewoonlijk had de societeit Momus daarvan de ... op zich genomen. Zondag morgen, verkondigde ...anon de opening van het feest aan door 11 ka-...oten, — des avonds organiseerde zij een bal, door ...enigte Momuskinderen en genoodigden bezocht; ... namiddag een fraaije optogt, waarin verschil-...atien en karacters werden voorgesteld. Deta-... maréchaussées en dragonders openden en slo-... trein, of bewaarden de orde, terwijl vier troe-...kanten, — en daaronder de muzijk van het al-... besetting zijnde 1ste regiment infanterie, tus-... talrijke groepen verkleeden, allen te paard of ...gen, waren verdeeld. Alles te noemen zou wat ... zijn, evenwel willen wij met een woord ge-...van Zijne Hooge Gekheid, den president van het genootschap Flappinus, den 11den prins Paljas in groot costuum voorstellende; een rijtuig met Chinezen, welke van een voor hen staand theeservies ijverig gebruik maakten; bij het publiek was er echter een zwaar vermoeden, dat de onophoudelijk op en neder gaande kopjes, iets veel krachtigers, dan thee zonder melk en suiker bevatten. Een wagen, in welke de Maastrichtsche stedemaagd troonde, omgeven door den Landbouw, de Nijverheid, den Handel, de Kunsten en Wetenschappen, de Stroomgod der Maas, enz.

Dingsdag heeft er eene aanzienlijke uitdeeling van witte en roggebrood aan de minvermogenden plaats.

Wij herinneren ons te dier gelegenheid een curieus feit van het zuster-genootschap der Momezij, de Florezij te Aken; deszelfs bestuur besloot weldadigheid te doen aan den behoeftigen huisvader, wiens echtgenoote binnen de 11 dagen, voor den vasten avond, haar 11de kind ter wereld zou brengen. De vrouw van een armen hoefsmid gaf aan dit gelukskind het leven; al dadelijk zorgde de Florezij voor de afzending van een volledige luurmand aan de kraamvrouw, opgevolgd door 11 brooden, 11 flesschen wijn, 11 pond vleesch, 11 pond suiker enz. Toen het tijdstip daar was, om het door de Florezij aangenomen kind te doopen, verscheen het bestuur, in 11 rijtuigen gezeten, voor het huis, en voerde de doopeling, met de peter en de getuigen naar het stadhuis en de kerk, alwaar de jonggeborene 11 namen ontving; na den terugtogt gaf men den kraamheer eene akte in handen, waarin hij de verzekering las, dat de Florezij, tot en met het 11de jaar, voor de voeding en kleeding van het wicht zou zorgen en daarna zijne opvoeding voor zijne rekening nam.

— Z. M. heeft benoemd; tot waarn. administr. der koloniale bestellingen bij het depart. van Kolonien, den gepens. luit.-kol. der artill. bij het leger in Ned. Indie J. Vertholen, — eervol ontslagen: op verzoek, HD. adjud. in buitenl. dienst, den gepens. gen.-majoor tit. van het leger in Nederl. Indie W. A. Roest, als waarn. administr. der kol. bestellingen bij het depart. van Kol., onder dankb., — gedetacheerd: den 2den luit. G. H. Bernie, van het 2de reg. vesting-artill., voor vijf jaren bij het wapen der artill. in Oost.-Indie.

Rotterdam, 8 Maart. In ons nommer van Januarij hebben wij mededeeling gedaan van het voornemen, dat hier bij een aantal voorname burgers bestaat, om pogingen aan te wenden tot het daarstellen van een *zoölogischen tuin*. De uitkomst heeft tot dus verre de verwachting overtroffen, want het kapitaal waarvoor men nu reeds onderling heeft ingeschreven, bedraagt bijna drie ton gouds. Er valt nu niet meer aan te twijfelen of de zaak komt tot stand. Volgens de gemaakte plans en teekeningen, zal deze inrigting, na verloop van eenige jaren, welligt een der schoonste dieren-tuinen van Europa zijn. Men mag dit te eerder aannemen, omdat de gronden die men tot uitbreiding zou kunnen noodig hebben, zich nu reeds in de magt der vereeniging bevinden. De mannen, die aan dit grootsche werk de hand hebben geslagen, hebben tevens door hun ruimen en onbevangen blik een schitterende toekomst voor de instelling weggelegd. Dat het hen niet aan hulp en ondersteuning zal ontbreken, is ligt na te gaan; onze reeders en een aantal voorname inwoners van onze kolonien zijn in de gelegenheid dieren ten geschenke te geven en zullen dit zeker gaarne doen; want wie zou niet gaarne zijn naam vermeld zien in de geschiedenis eener uitgestrekte instelling, wier ontwikkeling nog zoo veel belooft.

Men verheugt zich dan ook reeds in een aantal toezeggingen van zeldzame exemplaren, en zijn onze berigten juist, dan zullen ook een aantal Nederlanders in Indie, zelfs in de meest verwijderde streken, blijken van sijmpathie geven, voor de tweede stad des rijks, wier handelsbetrekkingen in die landen dagelijks vermeerderen.

— De beroemde Duitsche reizigster, mevr. Ida Pfeiffer, ten vorigen jare over Rotterdam naar de Kaap de Goede Hoop en vervolgens naar Madagascar vertrokken, bevond zich volgens de jongste tijdingen op het eiland Mauritius, waar zij door een vermogend handelaar, den heer Laurent, op zijne heerlijke villa was ontvangen. Zij dacht aldaar tot de maand April te vertoeven, en alsdan haren togt naar Madagascar aan te vangen. De heer Laurent had mede dat eiland bezocht en was door de koningin Ranavalo zeer goed ontvangen. Mevr. Pfeiffer hoopt het eiland binnen 10 à 12 maanden te doorreizen. — Madagascar heeft volgens dit berigt eene oppervlakte van 10,500 vierkante mijlen en eene bevolking van 4 1/2 millioen zielen, bestaande uit een mengsel van Maleijers, Arabieren, Kaffers en Negers, allen afgodendienaars en overgegeven aan het grofste fetiesme. Het klimaat is er heet, ongezond en doodelijk voor Europeanen doch de grond is er buitengemeen vruchtbaar. Het eiland, dat zich geheel onafhankelijk van Europa heeft weten te houden, is in vier staten verdeeld. Sedert 1835 worden er de Christenen vervolgd; in 1845 werden alle Europeanen verjaagd of genoodzaakt zich als Malgassers te doen naturaliseren. Sedert dien tijd is Madagascar weder tot zoo groote barbaarschheid vervallen als het binnenland van Afrika. De Europeanen hebben te vergeefs getracht aldaar volkplantingen te stichten; de proeven, daartoe in 1642, 1665, 1768 en 1819 genomen, zijn mislukt. In den laatsten tijd hebben de Malgassers de gewoonte aangenomen om alle vremdelingen die hun eiland aandoen, om te brengen of tot slaven te maken.

ENGELAND.

Londen, 7 Maart. In de zitting van het Hoogerhuis op gisteren, gaf de graaf Shaftesbury te kennen, dat hij eenige vragen ter tafel zou brengen, betreffende het monopolie van den opium handel in Indië, door de Oost-Indische Compagnie.

In de zitting van het Lagerhuis, vroeg de heer Layard, of de regering, nu de oorlog met Perzie geëindigd is, de desbetreffende documenten zal overleggen, waarop door den Heer Smith, uit naam der regering, aan het Huis verzocht werd, met het ontvangen der mededeeling dienaangaande te wachten, tot de onderhandelingen geratificeerd waren.

Op eene vraag van sir F. Kelly verklaarde lord Palmerston, dat de regering in de bestaande omstandigheden geenzins voornemens is, de ordonnantie van Hongkong van 1855 ten opzigte van het voeren der Britsche vlag, in te trekken.

— Te Plymouth is gisteren het bevel ontvangen, om 1000 mariniers tot vertrek naar China gereed te houden.

— Kapitein Boxer, die geattacheerd is aan het arsenaal te Woolwich, heeft van de regering voor zijne uitvinding van de verbetering der bommen, eene belooning ontvangen van £st. 5000.

Londen, 8 Maart. De *Observer* meldt, dat de koninklijke proclamatie, tot ontbinding van het parlement en de bijeenroeping van een nieuw, tegen den 25sten dezer zal afgekondigd worden.

— De meeste Engelsche dagbladen laten zich ten gunste van lord Palmerston uit. Dezelfde rigting vertoont zich onder de bevolking. Allerwege worden meetings gehouden en adressen in dien geest geteekend. Indien die stemming duurzaam mogt zijn, dan bestaat er alle grond om te verwachten, dat de eerste minister op eene meerderheid bij de aanstaande verkiezingen zal kunnen rekenen.

— Het schijnt zich te bevestigen, dat sir John Bowring in China, door een anderen zaakgelastigde vervangen zal worden.

— Van de kwestie, die nog voor eenige dagen de staatkundige kringen bijna uitsluitend bezig hield, namelijk de ontbinding van het parlement, kan natuurlijk niets nieuws medegedeeld worden. Zoo als te denken is heeft lord Palmerston zijne voorstanders en zijne bestrijders, kiesdistricten, die met geestdrift zijne candidatuur bij de nieuwe verkiezingen op den voorgrond stellen, en kiesdistricten, waar die met nadruk bestreden zal worden. Omtrent de meer of mindere waarschijnlijkheid, dat de meerderheid van het nieuwe parlement de politiek van lord Palmerston zal toegedaan zijn, willen wij derhalve ook niet uitweiden, daar alles ten dien aanzien op losse vermoedens berust. Alleen willen wij hier niet onvermeld laten, dat de *Economist*, een ministerieel weekblad, van gevoelen is, dat de noodzakelijke werkzaamheden, die voor de ontbinding behooren afgedaan te worden, omstreeks vier weken tijds zullen vorderen, zoodat het parlement niet voor Paschen, in strijd met hetgeen beweerd is, kan ontbonden worden.

BELGIE.

Ten aanzien der kwestie van den Sondtol, blijft Belgie bij zijne weigering volharden, om aan den afkoop van den tol deel te nemen. Het Belgische ministerie zal deswege aan de kamers eene mededeeling doen. Men begrijpt echter niet, indien Belgie meent aan den afkoop van den tol geen deel te moeten nemen, wat het dan heeft bewogen, om aan de conferentien te Kopenhagen deel te nemen. De bezwaren door Belgie en eenige andere staten van gelijken rang geopperd, zullen echter het sluiten van het Sondtolverdrag niet verhinderen.

FRANKRIJK.

De tweede conferentie over de aangelegenheid van Neufchatel heeft te Parijs plaats gehad. De eenige bijzonderheid welke bekend geworden is, bestaat daarin, dat de Pruissische gezant aan deze bijeenkomst heeft deel genomen.

— Volgens de *Pays* zal de Perzische gezant Ferruck Khan nog eenigen tijd te Parijs blijven, en zich voorts naar Londen begeven, om de ratificatiën van het tractaat uit te wisselen.

Parijs, 7 Maart. Prins Danielo is heden alhier gearriveerd. De prins heeft zijne echtgenoote en vier personen van zijn gevolg bij zich. Hij is een man van ongeveer 35 jaren.

— Tot dusverre is nog niets naders bekend geworden van het gebeurde in de tweede conferentie over de aangelegenheid van Neufchatel. Men weet alleen dat deze vergadering ongeveer anderhalf uur geduurd heeft en dat een van de voornaamste moeijelijkheden nog altijd de bijzondere domeinen des konings zijn. Maar men is algemeen van gevoelen, dat de zaak, in weerwil van alle belemmeringen, ten slotte een gunstigen uitslag hebben zal.

Parijs, 8 Maart. Het ontwerp van wet, waarbij aan den maarschalk, hertog van Malakoff eene jaarlijksche dotatie van 100,000 fr. wordt toegekend, moet in den senaat veel tegenkanting ondervinden, als zijnde in strijd met de constitutie.

Parijs, 8 Febr. Naar men zegt zullen de keizers Alexander II en Napoleon III in Maart of April te Parijs een onderhoud hebben, en moet het bezoek, dat de czar voornemens is aan het fransche hof te brengen, in verband staan met de eindoplossing van het napolitaansche conflict, ten aanzien waarvan in den jongsten tijd tusschen de hoven van Parijs en Petersburg zeer vertrouwelijke notaas zijn gewisseld.

— De *Moniteur de la Flotte* behelst het volgende berigt uit Cochin-China: »In September II. verscheen de fransche corvet *Catinat* voor Turo, als overbrengster van een, voor de Cochin-Chineesche overheid bestemd schrijven, dat echter noch de mandarijnen van Turo noch die der hoofdstad Hue wilden aannemen. Zij weigerden het met trots en wierpen het verachtelijk op het strand. Onmiddelijk werden ook de forten en batterijen met gewapende manschappen bezet, en met ijver werden toebereidselen gemaakt om tegen den *Catinat* vijandelijkheden te ondernemen. De kapitein der corvet oordeelde het geraden den aanval te voorkomen. IJlings liet hij eenige marine-infanteristen en zeesoldaten ontschepen, die door een houwitserschot de poort van het voornaamste fort vernielden, door de gemaakte opening binnendrongen, ongeveer 60 fraaije metalen kanonnen vernagelden, het kruid in het water wierpen en rustig aan boord terugkeerden, zonder acht te slaan op de kanonschoten en het geweervuur, die de batterijen, uit het fort en uit de nabijgelegen ...

hen gerigt werden. Zij verloren daarbij één man, terwijl de Cochin Chinezen, eenige gekwetsten telden. De vastberadenheid en gematigdheid waarmede onze manschappen bij deze gebeurtenis te werk gingen, bragten bij de vroeger ons zoo vijandig gezinde Cochin-Chinezen een geheele verandering te weeg. Hunne mandarijnen kwamen te voorschijn en boden ons met den meesten ootmoed hunne verontschuldigingen aan, welke zij kort daarop aan den commandant Collier herhaalden, toen deze met de *Capricieuse* voor Turo was gekomen. Zij bekenden, zich aan een groote onbeschaamdheid te hebben schuldig gemaakt, en smeekten de vergiffenis af van den grooten keizer der Franschen. De eerst zoo verachtelijk geweigerde brief werd nu dankbaar aangenomen en met zekere praal naar de hoofdstad gebragt. Onze schepen worden in ruime mate van levensmiddelen voorzien, die wij overigens stipt betalen. Thans zijn onze betrekkingen met de Cochin-Chinezen zoo goed als zij slechts kunnen wezen, en onze invloed is groot. Onze zendelingen en hunne bekeerden zullen door het voorgevallene bevoordeeld worden, daar men het voortaan niet meer zoo ligt zal wagen hen te mishandelen." Volgens den *Constitutionnel* had de kapitein der corvet *Catinat* de vestingwerken op den oever met kanonnen laten beschieten, en waren de in het fort gedrongen manschappen met veertig gevangenen teruggekeerd, die echter later weder werden op vrije voeten gesteld.

DUITSCHLAND.

Volgens de *Vossische Zeitung* zal de keizer van Oostenrijk reeds eene amnestie ten gunste van Hongaarsche staatkundige veroordeelden uitvaardigen, vóór zijne reis naar Hongarije. Van die amnestie zouden slechts zeer weinigen uitgesloten worden.

Zoo als men weet moet de ontruiming der Donau-Vorstendommen door de Oostenrijksche troepen den 30sten Maart volbragt zijn. De Oostenrijksche regering heeft thans daartoe definitief bevelen gegeven. Het schijnt echter niet, dat Turkije die troepen zal doen vervangen door eene bezetting van 10,000 Turken, zoo als in der tijd gemeld is. De Turksche gezant te Weenen heeft althans verklaard, dat de Porte alleen daartoe zal overgaan, indien de staat van zaken in de Vorstendommen dit noodzakelijk mogt maken.

Berlijn, 7 Maart. De *Zeit* meldt uit eene geloofwaardige bron, dat de in Afrika reizende D. Vogel, wiens aankomst in de hoofdstad van Wadaï onlangs medegedeeld werd, aldaar overleden is. Men herinnert zich dat Barth, zijn beroemde voorganger, op die gevaarvolle reizen mede eens als overleden werd opgegeven, en dat dit berigt later bleek van grond ontbloot te zijn. Men hoopt dus nog, dat ook deze mededeeling eerdaags gelogenstraft zal worden.

DENEMARKEN.

Wij hebben gewag gemaakt van de Deensche nota, in antwoord op die der twee groote Duitsche mogendheden betreffende de hertogdommen; die nota is gedagteekend 28 Februarij en geeft onder anderen te kennen, dat de afzonderlijke constitutie van het hertogdom Holstein zal herzien worden, zoodra de omstandigheden daartoe gunstig mogten zijn. De Deensche regering, wordt daarin gezegd, zal dan met de provinciale vertegenwoordiging zich kunnen verstaan nopens eene afdoende regeling der aangelegenheden van het hertogdom.

Wat de kwestie der hertogelijke domeinen betreft, zoo verklaart de regering, met handhaving evenwel van haar regt, om deze als een goed van de gemeenschappelijke monarchie te beschouwen, dat zij gaarne de hand wil leenen aan elke schikking, die een einde aan deze kwestie zal maken; doch dat zij geenszins tot stappen kan overgaan, die in strijd zijn met de eenheid der gezamenlijke monarchie en de bestaande constitutie, voor welke laatste zij buitendien verklaart, de goedkeuring der provinciale vertegenwoordiging niet noodig gehad te hebben. Op het verwijt, dat tot haar door de twee Duitsche hoven is gerigt, dat de Deensche regering aan hare verbindtenissen heeft te kort gedaan, door hun niet bekend te maken met haar voornemen tot octrooijering der constitutie, antwoordt zij, dat die uitgevaardigd is zonder eenige aanmerking van beide of van een hunner, en dit stilzwijgen zou toch niet in acht genomen zijn, indien de Deensche regering eenige belofte had gegeven, dat zij ten deze anders zou te werk gaan.

Overigens is thans de gewijzigde constitutie, aangenomen dat hare octrooijering op eene onregelmatige wijze heeft plaats gehad, thans reeds zoo zeer de grondslag van het constitutioneel bestaan der monachie geworden, dat men thans haar niet meer aan de goedkeuring der provinciale vertegenwoodiging zou kunnen onderwerpen, zonder het gezag des konings te ondermijnen, zonder tweedragt te stichten en verlamming in het raderwerk des bestuurs te brengen.

RUSLAND.

De Russische dagbladen bevatten, niet zonder bijzonder oogmerk, uitvoerige berigten van den schout-bij-nacht Behrens, den commandant van het Russische escader in de Middellandsche Zee, over zijne ontvangst in de Fransche havens. De schout-bij-nacht ontving in zijne instructien den last, om de bewijzen van vriendschap, welke hij mogt ontvangen, op gelijke wijze te beantwoorden, maar tevens, om in geen geval, zelfs niet bij storm, in eene Engelsche haven, waar dan ook, binnen te loopen of in eenige gemeenschap met Engelsche schepen of scheepsbemanningen te treden. Zoo lang de Engelsche vloot in de Zwarte Zee is, beschouwt men de betrekking tusschen Rusland en Engeland niet als van vriendschappelijken aard.

SPANJE.

Het Spaansche budget toont eene vermeerdering aan van 300 millioen realen in de uitgaven boven de inkomsten. Dit deficit zal door nieuwe belastingen gedekt moeten worden.

De absolutistische partij heeft zich voor de aanstaande verkiezingen geheel en al afgescheiden van de regering.

ITALIE.

Uit La Valette (Malta), wordt, onder dagteekening van 25 Febr., aan den *Morning Post* geschreven, dat de kolonel Nora, president van den krijgsraad, welke den ongelukkigen Bentivegna veroordeeld heeft, te Salerno vermoord is; zoo zegt ten minste het gerucht. Men weet dat Bentivegna in Sicilie zeer populair was.

— De Napelsche correspondent van den *Nord* deelt mede, dat eene verandering is gekomen in het voornemen van een groot gedeelte der staatkundige gevangenen, ten opzigte van hunne vrijwillige deportatie naar de kolonie in de Argentijnsche confederatie. Reeds hebben een vierhonderdtal personen zich tot die deportatie bereid verklaard De correspondent zegt voor het feit te kunnen instaan.

— De *Gazette du Midi* deelt eenige nadere bijzonderheden mede omtrent den moordaanslag tegen den aartsbisschap van Matera. Daaruit blijkt dat de moordenaar Salvatore Angora genaamd en een wereldlijk priester is, dat zijn geest in den laatsten tijd, door het veelvuldig lezen van geschriften tegen de onregtmatige overheersching van het episcopaat, opgewonden en met plannen tot hervorming van de kerk vervuld is, in welke stemming hij, bij de tijding van den moordaanslag tegen den aartsbisschop van Parijs, gemeend heeft, insgelijks eene les aan het episcopaat door eene misdaad te moeten geven. Hij is thans in handen der justitie en men heeft verscheidene werken tegen de hierouhie der kerk en tegen de katholijke geloofsleer gevonden.

— Uit Florence meldt men, dat de abt Caselli, uitvinder van de electrischen pantograaf, eerlang naar Parijs zal vertrekken, om aldaar de groote machine tot stand te brengen, waartoe hij het model vervaardigd heeft. Sedert hij zijne proeven voor het publiek toegankelijk gesteld heeft, wordt het paleis Strozzi Palla druk door vele nieuwsgierigen bezocht en de Heer Caselli geeft met de grootste bereidwilligheid den uitleg van zijn toestel. Men treedt in de kamer, waarin de beide stations (door een geisoleerden metalen draad op eene verwijdering van een kilometer) gesteld zijn; de machines worden in beweging gebragt en, onder het getiktak van den slinger en het spatten der electrische vonken links en regts, ziet het verwonderd oog hoe een metaal tongetje, op het eene station binnen weinige minuten dezelfde woorden op een papier schrijft, welke op het blad van het andere station geschreven staan. Behalve dat een gedeelte der uitvinding van den Heer Caselli nog als een geheim behandeld wordt, kan hier geene uitvoerige beschrijving van deze gewigtige uitvinding gegeven worden. Alleen melden wij hier nog, dat het meest in het oog loopend gedeelte der aan elkander tamelijk gelijke machines een ongeveer 2 voet lange slinger is, achter welken de chemisch geprepareerde papieren (op het eene station het beschreven, op het andere, het witte) loodregt aangebragt zijn. Zoodra de slinger door electricteit en magnetismus in beweging gebragt wordt, gaat op elk papier een aan den slinger hangende ijzeren naald heen en weder, terwijl deze door middel van eene mierometrische schroef de geheele oppervlakte van het papier, van boven tot onder aanraakt. Daar, waar op het andere station de naald de beschrevene punten van het papier aanraakt, worden door chemische verplaatsing van het metaal der naald op het witte papier insgelijks punten of strepen gevormd; waar de naald de witte oppervlakte van het oorspronkelijk aanraakt, blijft het papier ook op de kopij onbeschreven. Terwijl tot dusver met de grootste snelheid slechts 84 letters door een draad in een minuut getelegrafeerd werden, kan Caselli 500 letters in denzelfden tijd schrijven. Een nog veel grooter resultaat zal door toepassing der tenographie verkregen worden, waartoe niets in den weg staat. De uitvinder heeft reeds patenten van Oostenrijk, Pruissen, Rusland, Belgie, Frankrijk en Amerika verkregen. Tot bestrijding der uitgaven is eene maatschappij gevormd, die tot president den Pruisischen consul Appelius te Livorno heeft.

— Een brief uit Napels meldt officieel, dat de Koning eene speciale commissie voor de hervorming van het postwezen heeft benoemd. Dit besluit heeft groote vreugde te weeg gebragt, daar het Napelsche postwezen buiten kijf het slechtst ingerigte in Italie is, en de postdienst gebrekkig en hoogst langzaam te werk gaat. Dezer dagen is te Napels in de gevangenis de Vicaria een man, die tusschen 9 en 10 Jan. in hechtenis was genomen naar men meldt, onder de folteringen van denkommer overleden. In den nacht van 28 op 29 Jan. zijn weder verscheidene personen in koffijhuizen gearresteerd. Er zijn 79 der gearresteerden naar de Vicaria gebragt, welke gevangenis zoo overvol is, dat men de nieuwe aankomelingen met de misdadigers van de laagste klasse moet vereenigen. De amnestie, welke de Keizer van Oostenrijk te Milaan heeft uitgevaardigd, heeft bij het Napelsche hof een zeer slechten indruk gemaakt. Aldaar beschouwt men thans Oostenrijk als eene aan demagogie prijs gegevene mogendheid !!

TURKYE.

Marseille, 10 Febr. De Thabor is alhier aangekomen en heeft berigten aangebragt van Constantinopel tot den 2den dezer. Van de overblijfselen van het Poolsche legioen is een regiment dragonders gevormd. De Sultan heeft den Franschen gezant den Heer Thouvenel belast, om Keizer Napoleon geluk te wenschen met den goeden uitslag onder der bandelingen, betreffende de regeling der grensscheiding van Bessarabie en de teruggave van het Slangen-eiland.

NOORD-AMERIKA.

Zoo als men weet, is ook tusschen de Vereenigde Staten van Noord-Amerika en Perzie een tractaat gesloten. De hoofdinhoud daarvan komt hierop neder, dat de Vereenigde Staten te Teheran een diplomatieken agent zullen mogen hebben, alsmede consuls te Teheran, Tauris en Bushire, zullende de burgers der Vereenigde Staten in Perzie behandeld worden op den voet van die der meest begunstigde natien. Ook Oostenrijk onderhandelt over een dergelijk tractaat.

Met de *Washington*, gisteren te Cowes binnengeloopen, zijn tijdingen uit New-York ontvangen van 21 Februarij. Daaruit blijkt, dat de generaal Cass en de heer Cobb tot ministers benoemd zijn. Een nieuw tarief, door een lid van het huis der vertegenwoordigers voorgesteld, is goedgekeurd.

Te Mexico moet een opstand uitgebarsten zijn, ten gevolge van het besluit der regering tot het aangaan eener leening met de Vereenigde Staten. De vijanden van Comonfort zijn beducht, dat de invloed van Noord-Amerika en welligt daardoor later de inlijving van Mexico bevorderd zal worden.

— De commissie van het Amerikaansche Huis van vertegenwoordigers heeft een rapport uitgebragt, nopens de beschuldiging van eenige leden van zich te hebben laten omkoopen. Het rapport concludeert, om de heeren Gilbert, Edwards, Welch en Matteson deswege van hun mandaat vervallen te verklaren.

WEST-INDIE.

Men leest in de *Utrechtsche Courant* van 9 Maart:

Wij ontvangen onze brieven en couranten van Curaçao tot den 3den Januarij jl. Ze behelzen o. a. het volgende:

Sedert mijn laatste schrijven is alhier niets van belang voorgevallen. — Wij worden thans van alle kanten door de cholera bedreigd, en het is zeer te vreezen, dat wij eerlang een bezoek van deze verschrikkelijke ziekte ontvangen. — Sedert de maand Augustus verleden jaar is de cholera aan de overkust, digt bij ons in de buurt, te Caracas, La Guayra, Valencia, Puerto-Cabello, Cumarebo, Coro en Paraguana heerschende. — Sedert het begin van het jaar verspreidt zij hare verwoesting op Porto Rico, en van den 18 Julij tot 4 October, zijn van 242 ziektegevallen 123 doodelijk geweest, bij hare wederverschijning op het Deensche eiland St. Thomas. — Het anders zoo gezonde eilandje Bonire met eene bevolking van ongeveer 2500 zielen, telt van den 22 Augustus tot den 6 dezer 98 sterfgevallen aan deze ziekte. — In 5 à 6 uren tijds kan men zich van Bonaire op Curaçao verplaatsen. — Men is alhier derhalve niet zonder reden bevreesd, eerstdaags een bezoek van deze ziekte te ontvangen, in weerwil van al de quarantaine maatregelen.

PERZIE.

Over Bombay ontvingen wij tijdingen van Perzie, tot het midden van Februarij. Sir James Outram was aangekomen en de *Bayard* van Scinde liet geen tijd verloren gegaan, om de operatien tegen den vijand te beginnen. Uit de depêches van Sir Outram, aan het Bestuur te Bombay, leeren wij, dat op den 8sten Februarij eene groote overwinning op het Perzische leger behaald is, hetweld door Shooja-oul Maolk in persoon werd aangevoerd. Omstreeks 700 vijanden worden geacht gesneuveld te zijn; onder de genomen trofeëen noemde men twee geel koperen negenponders met hunne wagens en paarden, acht muilezels met amunitie en verscheiden honderden wapenen. De hoofdbevelhebber der Perzen ontsnapte met het overschot van het leger, alleen ten gevolge van de geringheid onzer ruiterij. Onder de door ons geleden verliezen tellen wij den luitenant Frankland, die bij de eerste charge der cavallerie gedood werd, benevens kapitein Forbes en luitenant Greentree, die beiden zwaar gewond werden. Het schijnt dat de Perzische magt op eene herovering van Bushire rekende, doch te Burazjoon, op 46 mijlen afstand van Bushire, waar de vijand zich verschanst had, geheel verstrooid werd. De sterkte der aanvallers bedroeg 7000 man.

SARAWAK.

Met de schoener *Dido* zijn tijdingen van Sarawak ontvangen, welke tot den 25sten Maart loopen. Het nieuws is zeer verblijdend, daar de rust geheel hersteld is en alle klassen van inwoners het meeste vertrouwen op de kunde en de magt van het Bestuur koesteren. De Chinezen van Sambas, den tijdelijk voorspoed der wapenen van hunne makkers te Sarawak vernemende, hebben hun hulp toegezonden, niet vermoedende dat hunne landslieden bereids loon naar werken hadden ontvangen. Het lijdt geen twijfel, of het berigt van de inname van Sarawak was voor de Chinezen te Sambas ten hoogste verblijdend. In de rivier van Sarawak, werd een sampan met vijftien mannen en eenige vrouwen genomen. De eersten werden gedood. Ten gevolge der op de rivier genomen veiligheids maatregelen, lijdt het wel geen twijfel, of diegenen der Sambas Chinezen, die zich op de San-tubong (de westelijke ingang van de Sarawak rivier) wagen, zullen hetzelfde lot ondergaan, daar de Maleijers zeer op hunne hoede zijn.

De heer en mevrouw Crookshank zijn aan de betere hand en hunne volkomene genezing wordt binnen weinige dagen te gemoet gezien. De bisschop Dougall en zijne familie zijn van Lingga, alwaar zij gedurende den opstand verbleven, teruggekeerd.

AUSTRALIE.

Berigten van Sydney melden, dat het aldaar uitgegeven wordende dagblad *Empire* met geldelijke moeijelijkheden heeft te worstelen gehad. De arbeiders hebben geweigerd te werken, alvorens aan hen hun achterstallig loon was uitbetaald, en het blad is ten helfte op eene vreemde drukkerij moeten verschijnen. Eene vergadering der belanghebbenden is gehouden en eene geldleening ad 5 pCt. gesloten, ten gevolge waarvan het blad weder geregeld verschijnt.

Dagbladen van Adelaide, tot 7 Maart loopende, behelzen, dat het Bestuur eene Goud-Commissie heeft benoemd, ten einde te beslissen, of het verbrijselen van den kwarts al dan niet winstgevend is.

Berigten tot denzelfden datum van Tasmania deelen den val van het Gregson cabinet mede. De zamenstelling van een nieuw ministerie was het eenig onderwerp der gesprekken.

De laatste tijdingen van Nelson (Nieuw Zeeland) berigten de ontdekking van goud in de vallei Aorore, met het vooruitzigt voor de arbeiders op een pond sterling (ƒ 12 Nederlandsch) winst per dag. Men maakte toebereidselen, om een mailgemeenschap tusschen Nieuw Zeeland, via Panama, en Engeland op te rigten, en men hoopt met de hulp der inwoners van Sydney, daarin te slagen.

Ingezonden Stukken.

Nog iets over den Guano-Mest.

n den Java-Bode van 28 Februarij jl. No. 17 komt schrijven voor van den Heer *H. Bernard* te Cheri-, waarbij in eenige beschouwingen getreden wordt het gebruik van Guano-Mest bij de Kultuur van erriet, naar aanleiding van een ingezonden-stuk, opomen in den Java-Bode van 31 Januarij No. 9.

e stellingen en gevolgtrekkingen door dien Heer rgedragen, zijn van dien aard, dat het in het welrepen belang der suikerfabriekatie in het bijzonder, tig en noodig te achten is daarop terug te komen wij zouden meer dadelijk daartoe reeds zijn overgen, wanneer niet tusschengekomene omstandigheden willekeurig tot vertraging hadden geleid.

e beschouwingen van den Heer B.... komen daarneder dat, zijns inziens, eene betere bewerking van grond over het algemeen, als voldoende is aan te elen, om even gunstige resultaten te bekomen, als het gebruik der Guano-Mest, en dat bij het gebruilijk jaarlijks vewisselen der velden op Java, die mest ontberen is en voor eerst op de Guano eilanden kan rden gelaten.

Gevoelens en meeningen zijn vrij, en hoe vreemd zij zijn mogen, wenschen mij niemand het regt te beisten die voor te dragen of te genieten, maar zoodra op publiek terrein worden gebragt mogen wij verchten dat zij door goede gronden of berekeningen rden ondersteund. Het is hierin dat wij al dadelijk den Heer B.... moeten verschillen, daar hetgeen tot staving zijner opinie aanvoert, naar onze meeng allezins voor wederlegging vatbaar is.

Immers, de gronden tot zijne beschouwingen putten uit de resultaten der proefnemingen met de Gunao bij het Suiker Etablissement te *Wonopringo*, en rmede willende aantoonen dat de grootere hoeveeld van 13000 kannen sap, welke bij het gebruik dier t, op nooit te voren bemeste gronden, van den aannt op die gronden, per bouw verkregen is, geene nstgevende opbrengst was, daar naar zijne berekening, mindere gehalte van het sap grooter verbruik van ndstof deed vereischen,- vermeent de Heer B... zijne ekeningen te kunnen bewijzen, door de bewering sap van 9°. B, op 100 ℔, 76¾ ℔ water en dat van °. B. 70¾ ℔ water inhoudt. en dus dat een verschil 1°. digtheid van sap, een verschil van 6 percent het in het sap vervatte water aanwijst,

Ieder die bekend is met het beginsel, waarop de being der schaal van *Beanmé* berust, weet echter dat een verschil van 1 graad op die schaal, slechts een verschil van 19/10 percent in het water gehalte aanwijst, of minder dan een ½ van hetgeen de Heer B.... als verschil opgeeft. Zijne stelling van het in het sap vervatte water kan derhalve niet juist zijn en als een gevolg daarvan kan aan zijne berekeningen geene waarde worden gehecht.

Het opmerkelijkste echter is dat, indien al stelling en berekening juist waren, de door hem daaruit afgeleide gevolgtrekking, dat Guano geen voordeel voor den Suikerfabriekant kan opleveren, door die stelling en berekening zelve moet worden tegengesproken. Want, indien wij nagaan dat bij, als het resultaat van de aanwending der Guano-mest opgeeft, dat 1815 ℔ meer suiker per bouw werden verkregen en dat daarvoor 10067 ℔ water meer per bouw moesten worden verdampt, dan moet het zeker bevreemden zulk een argument tegen het gebruik der Guano te zien aangevoerd, daar het toch gemakkelijk te bewijzen en ongetwijfeld aan elken suikerfabriekant op *Java* bekend is, dat in den regel, de verdamping eener nog grootere hoeveelheid water in verhouding tot de te verkrijgen hoeveelheid suiker vereischt wordt. Er is naauwelijks éene fabriek op *Java*, waar een pond drooge suiker wordt verkregen, zonder eene verdamping van 6 ponden water. In de meeste fabrieken is de verhouding van het verdampt wordende water nog grooter, en ten ware men verklaren wilde dat 9/10 van de bestaande fabrieken zonder voordeel werken, of dat een kleine oogst voordeeliger is dan een groote, zouden de berekeningen van den Heer B... zelve bewijzen. dat eene vermeerdering in de hoeveelheid sap, die van het riet verkregen wordt, voordeelgevend moet zijn.

Wil de Heer B.... nu beweren dat sap van 9°. B niet met voordeel kan verwerkt worden, dan gelooven wij zijne bewering gerustelijk aan de beoordeeling te kunnen overlaten van hen die met de zaak allezins bekend zijn. Is het met voordeel te verwerken, dan is het zeker dat, hoe grooter hoeveelheid sap verkregen wordt, zooveel te grooter het voordeel voor den fabriekant moet zijn, — of de kosten van productie, dan wel de kosten van verwerking moesten zóó zeer toenemen, dat zij het grooter voordeel verslinden.

De kosten van productie, dat is: het kostende der Guano, schijnen intusschen den Heer B.... van minder belang toe, zijne beschouwingen hebben meer betrekking op de vermeerderde kosten van verwerking van het riet, veroorzaakt door de grootere mate van verdamping.

s de op de Suikerfabriek te *Wonopringo* verkregene resultaten, had het sap van het riet der bemeste gronden 1°. minder digtheid dan het sap van riet ...ijke gronden zonder bemesting. Houden wij ons onze bewering, dat de berekening des Heeren betrekking tot de grootere hoeveelheid van water gevolge der minder digtheid van het sap, op aling berust, en dat de grootere hoeveelheid wats 2 percent bedraagt, dan volgt, onzes inziens, t, wanneer een fabriekant werkende met sap , 500 vademen brandhout noodig heeft, hij 510 zou moeten gebruiken, om dezelfde hoeveelp van 9°. aftewerken. Verkrijgt nu de fabriezijn riet eene dubbele hoeveelheid sap dan zal urlijk eene dubbele hoeveelheid brandstof noodig maar zijne kosten voor brandstof zouden geheel zijn *voor een picol suiker*, plus de slechts gemeerdering van 2 pCt. veroorzaakt door 1°. gehalte van het sap.

ijkt onzes inziens hierdoor genoegzaam duidelijk dat de beschouwingen van den Heer B. niet in het minste leiden kunnen, om aan te toonen, dat de kosten van fabriekatie belangrijk vermeerderen door het gebruik der Guano-mest, en zoo hij mogt willen treden in eene beschouwing over het andere en meer gewigtig gedeelte der kwestie, over de kosten namelijk der productie, dan gelooven wij, dat het niet moeijelijk zal zijn om te bewijzen, dat ook daarbij een voordeel te vinden is.

Wat nu betreft de opmerking van den Heer B. nopens hetgeen er gedaan kan worden voor het suikerriet, door eene goede bewerking van de gronden, moeten wij aanvoeren, dat niemand ooit beweerd heeft dat de Guano-mest in de plaats moet treden van eene goede bewerking der gronden. Integendeel stemmen alle landbouwkundigen daarin overeen, dat, om al het voordeel van bemesting te trekken, de best mogelijke bewerking des gronds een eerste vereischte is.

Hetgeen de voorstanders van het gebruik van Guano-mest beweren, en waarin zij door eene algemeene ondervinding in elk land der wereld, waar die mest gebezigd is geworden, ondersteund worden, — is alleen dit, dat door het gebruik van Guano eene verbazende vermeerdering in de opbrengst van den grond kan verkregen worden, eene vermeerdering, die zoo groot is, dat daardoor de kosten der bemesting ruimschoots worden gedekt.

Het is te wel bekend dat in de *West-Indien* en op het eiland *Mauritius* van 80 tot 120 picols suiker per bouw zijn verkregen tengevolge der aanwending van Guano-mest, en het is te veronderstellen dat de gronden op *Java* niet minder gevoelig zullen zijn voor de werking dier mest dan die van andere streken der wereld.

In elk geval hopen wij dat de Suikerfabriekanten op *Java* niet door zoodanige tegen over de hoofdzaak ondergeschikte en onbeduidende redeneringen als gebrek aan kookcapaciteit in hunne fabrieken, of vrees voor het houtgewas op *Java*, zullen worden weerhouden om de aanwending der Guano-mest, zij het op groote of kleine schaal, zonder vooringenomenheid of vooroordeel, doelmatig te beproeven of toetepassen.

Ook hierbij moge een 18 Eeuwen oude, doch steeds toepasselijke spreuk met vrucht worden herdacht: — »Onderzoek alle dingen en behoud het goede."

REDACTIE.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum	Naar
April	20	Engelsch	Patna	G. Rogers	Liverpool	28 Dec.	Hongkong.
»	27	Amerik.	Kremlin.	T. Johnson	Boston	31 »	Whampoa.
»	—	Britsch	Eliza Thornton	T. Maxwell	Londen	27 »	Batavia.
»	28	»	Cairngorm	John Rijne	»	5 Febr.	Hongkong.
»	—	Fransch	Etoile	J. Moijzers	Hongkong.	1 April	Australie.
»	—	Britsch	Maria Hay.	C. H Middleton	»	2 »	Melbourn.
»	—	H. B M	stoomschip Barracouta		China via Singap		Engeland.
»	29	Engelsch	Nelson	George Brown.	Melbourn	22 Maart	
»	—	»	Wellington.	W. Black	Nieuw Castle	16 Jan.	Hongkong.
»	—	»	Gulnare.	John Wardrop.	Hongkong	1 April	Cuba
»	—	Amerik.	Reindeer	O R Bimka	Manilla.	31 Maart	Boston.
»	30	Fransch	Johanna.	J. Wetzel.	Bordeaux	26 Jan.	Batavia.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum		Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum	Agenten
April.	28	Nederl Indisch	bark	Charlotte	J. P Bakker	Soerabaya	21 April	Paine Stricker en co.
»	29	Fransch	schip	Benjamin Sanier	A. Toulard	Havre	12 Jan	G. Suermondt en co.
»	30	Nederlandsch	»	Prins Maurits	J J Bart	Amsterdam	7 »	B Kopersmit en co.
»	—	Engelsch	»	Eliza Thornton	T. Maxwell	Londen	27 Dec.	Martin Dyce en co.
»	—	Amerikaansch	»	Jennie W Paine	Colborn	Soerabaya.		Maclaine, Watson en co.
»	1	Nederl Indisch	bark	Almansoor		Pamanoekan		D. N. Buys en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum		Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
April	30	Nederl Indisch	stoomb	Langan Lemongan	T. Deighton	Samarang.
»	—	Nederlandsch	bark	Magdalena	C Greefkes	Amsterdam.
»	—	»	»	Constance.	H G Borcherts	Cheribon.
»	—	Nederl Indisch	»	Batavia	Tjio Kesiang	Pecalongan.
»	—	Engelsch	»	Elisabeth	Owen	Singapore.
»	—	Amerikaansch.	schip	Emperor	Tibbets	»
»	—	Nederl Indisch	bark	Fatahoel Moberk	Moh Said	Banjermassing.
Mei	1	Nederlandsch	schip	Whampoa	van der Hoff	Soerabaya.
»	2	»	»	Admiraal Jan Evertzen	D. G. Kuyper	»
»	—	»	bark	Provincie Drenthe	H. Beckering	Nederlang.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Bestemming	Agenten
Nederlandsch	bark	Jan Hendrik	de Jong.		B. Kopersmit en co.
»	schip	Jan Daniel *	H. Hagers		»
»	bark	Louise *	Buys		»
»	schip	Prins Maurits	J. J. Bart		»
»	»	Stad Utrecht *	F. P. J. Jaski		Van der Burg, Vriesendorp en co.
»	schip	Byenkorff *	T. Vogelzang		»
»	»	Madura *	T. Draijer		»
»	bark	Estafette *	A. M. Rietveld.		»
»	»	Adolf van Nassau *.	F. Meester		»
»	schip	Louisa Jacoba Johanna *	Drayer	Hongkong	G Suermondt en co.
»	bark	Enterpe	A. Knipers	Nederland	»
»	bark	Willem Daniel *.	P. de Meester.	Padang	Paine, Stricker en co.
»	schip	Rotterdam*	Rusman qq.	Rotterdam	Reynst en Vinju.
»	»	Jason *.	J. Lourens	»	»
»	bark	Amboina	J. G Tromp	» via Padang	»
»	fregat	Anna Digna *	C. Ouman		Maager en Schuurman.
»	bark	Dorothea *.	A. van der Kolk	Macao.	»
»	»	Hendrika *.	Aalburg		van Outmesen, Rueb en co.
»	»	Haamtede *	de Boer.		»
»	»	Paul Johan.	D Hulsinga.	Nederland	de Weerdt, Ruyl en co.
»	»	Derkina Titia *	P. Esink		E. Moormann en co.
»	»	Maria Catharina *	K Poel	Soerabaija	Hunter Houghton en co.
Nederl. Indisch	bark	Elmchlaar *	Sech Mochamat	Soerabaija	B J. Jacobs.
» »	»	Fatalim *	Sech Drahim		»
» »	bark	Amsterdam *.	J. Lehnhoff.	Samarang	D N. Boys en co.
» »	bark	Faidool Rachman		Samarang	»
» »	bark	Kim Tianhoat		» en Banjer	»
» »	schoen.	Argo *	Escheuzier		»
» »	bark	Arif Banjermass.	Moh. Ariep.		»
» »	schoen.	Emelie		Cheribon Tagal en Pecalongan	»
» »	schip	Arachman vroeger Eng schip Algerine*	Moh. Ariep.	Soerab en Bandjermassing	»
Engelsch	»	Loch Lomond *	W. Rowley.	Singapore.	Maclaine, Watson en co.
»	bark	Eblana *	D. Gillan		Hunter, Houghton en co.
»	schip	Princes *	A K N. Themereal.		»
»	brik	Victor *	Macdongal	Singapore.	Pitcairn, Syme en co.
»	bark	Margareth Connal *.	J Mickle		Morgan, Melbourn en co.
»	schip	Eliza Thornton	Maxwell.		Martin Dyce en co.
Amerikaansch.	»	Witch *	J. Hultman	Nederland	Paine Stricker en co.
»	»	Jennie W. Paine *	Colborn		Maclaine, Watson en co.
Brem.	bark	Clemens *	A. F. Hunterman.		[illegible] Kinder
»	bark	India *	Watting		[illegible] Voget en co.
Zweed	bark	Julie *	Zink	China	[illegible]dorff, Wilmans en co.
»	»	Dygden *	Pattersen		O. Bahre en G Kinder.
Fransche	schip	Benjamin Sanier *	A. Toulard	Havre via Padang.	G. Suermondt en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
April	21	N. I.	kotter Little Tot	Katjoeng	Pasoeroean.
»	22	»	bark Said Maskoba	Ibrahim.	Koetee.
»	23	»	stooms. Padang	B. J. Schipper.	Batavia.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
April	21	Eng	bark Sophia Fraser	R Cottam.	Bal (Amp.[illegible]
»	—	Amr.	schip Jennie W. Paine	J. Colbum.	Nede[illegible]
»	22	N. I.	bark Snuffelaar.	Oewa Raga	[illegible]
»	—	»	» Cornia	Kamalodin	[illegible]
»	—	»	schoen. Hoedeng	Ooy [illegible]	[illegible]
»	—	»	» Venus	Kasta	[illegible]
»	24	»	schip Falkus So-oot	Said Al[illegible]	[illegible]
»	—	»	kotter Little Tot	Kat[illegible]	[illegible]

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Nederl. Indisch	Catharina	J. Scharff	Moluccos	Gezagvoerder.
Nederlandsch	Christiaan Huijgens	J. Muller	Amsterdam	Ruyl Cramer & co.
»	Admiraal van Kinsbergen	F. J. J. Bouman	China	Fraser Eaton en co.
Nederl. Indisch	Hoseeng	Oey Boenko	»	Gezagvoerder.
»	Djoedul Karim	Aminoedien	Banjermassing	»

Aangekomen Schepen te *Cheribon*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April 20	N. I.	schoener Bientang Tiga	Tjia Isoei	Batavia
» 22	»	» Argo	Eschauzier	Tegal.
» 24	Ned.	bark Generaal Michiels	De Wilde	Samarang
» —	»	» Naga Laut	Wentholt	»
» —	N. I.	» Kim Tiangtay	Tjoa Inglan	Batavia.
» —	»	» Goan	Tio Tingkiat	Tegal.

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April 22	N. I.	schoener Argo	Eschauzier	Batavia.
» 25	»	» Bientang Tiga	Tjia Isoei	Riouw.

Aangekomen schepen te *Tagal*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April 20	N. I.	brik Soey Goan	Tio Tengkiat.	Rembang.
» —	»	bark Oey Sinjo	Kwik Samiang	Cheribon.
» 22	»	schoener Louisa	Lim Boengiok	Samarang.

Vertrokken schepen van *Tagal*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April 20	N. I.	schoener Argo	Eschauzier.	Batavia.
» —	»	» Emelie	Moeloot	»
» —	»	bark Oey Sinjo	Kwik Samiang	Pecalongan.
» 22	»	brik Soey Goan	Tio Tingkiat	Riouw.
» 24	»	schoener Louisa	Lim Boengiok	Muntok.

Aangekomen schepen te *Pekalongan*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April 23	N. I.	bark Oey Sinjo	Kwik Samiang	Tegal.

Vertrokken schepen van *Pekalongan*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April 21	N. I.	brik Tartar	Tan Engbok	Batavia.
» 22	»	» Pasekan	Hio Setjioe	»

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean*.

Datum.	Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April 19	N. I.	kotter Little Tot	Katjoeng	Sumanap
» —	»	schoener Paulina	Latip	Soerabaya.
» —	»	» Katjong	Pa Ardie	»

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April 20	N. I.	kotter Little Tot	Katjoeng	Soerabaya.
» —	»	schoener Paulina	Latip	»
» —	»	» Katjoeng	Pa Ardie	»

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April 12	N. I.	kotter Little Tot	Katjong	Pasoeroean.
» 17	»	» Sie Berkat	Sech Bagrab	Balie.

Vertrokken schepen van *Sumanap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April 17	N. I.	kotter Little Tot	Katjoeng	Soerabaya.
» —	»	schoener Sophia	Siendoe Djaya	»

Aangekomen Schepen te *Tjilatjap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April 13	Ned.	bark Vriendentrouw	Grovelink	Soerabaya.
» —	»	schoener Adele	Jaskie	»

Vertrokken schepen van *Tjilatjap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April 22	Ned.	bark Rabenhaupt	Ruhl	Amsterdam.

Aangekomen schepen te *Panaroekan*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April 10	N. I.	bark Dainoor	Sech Alie	Soerabaya.
» —	Ned.	» schip Drie Vrienden	L. P. Anderson	Bezoekie.

Vertrokken schepen van *Panaroekan*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April 11	N. I.	bark Dainoor	Sech Alie	Samanap.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 28 tot en met den 30 April 1857.

Met de N. I. bark *Charlotte*, kapt. *J. P. Bakker*, met 1 inl. vrouw en 2 kinderen, van *Soerabaya*.
Met Ned. schip *Prins Maurits*, kapt. *J. J. Bart*, met Z. M. troepen, van *Amsterdam*.

[illegible]

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA.

van den 28 tot en met den 29 April 1857.

Met het N. I. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, kapt. *J. Prins*, de heeren *J. W. H. Gerken*, [illegible], *D. M. Loup*, *J. W. Muller*, *F. Rose*, en mevr. [illegible].

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 18 tot en met den 22 April 1857.

AANVOER.

Van de Lampongs per prauw Schuit gez. Intje Amaug.

10 pic. dammer. $4^1/_2$ do. gomelastiek. 14 do. zw. peper. *Gezagvoerder.*
5 pic. dammer. *Aboe.*

Van Sumanap per ned. ind. bark *Atiat Rijman*, gez. Sech Awal bin Said Algator.

300 koij zout. 205 ps. koeijen. *Order.*

Van Samarang en Bandjermassing per ned. ind. bark *Kim Tianghoat*, gez. Lim Jikeng.

2890 gr. boss. rotting. 16300 kl. do. do. 900 ps. kadj. matten. *Gezagvoerder.*
1 kt. gouv. goederen. *Gouvernement.*

UITVOER.

Naar Padang per ned. ind. bark *Maria Catharina*, gez. Brodie.

13 kn. koopmanschapp. *Said Moh. Satrie.*
12 kn. koopmanschapp. *Said Osmar bin Alie Hindoean.*
1 kt. lederwerk. *Hunter Houghton en co.*
1 kt. doeken. *Said Hoesin bin Segaf.*
30 kn. koopmanschapp. *Gouw Kianhian.*
150 pic. ijzer. *Radjiedien.*
4 kn. koopmanschapp. *Achmat Alie.*
6 kn. koopmanschapp. 28 pakk. naaigaren. 5 corg. kain pandj. 75 doz. parfumerien. 10 ps. broekenstof. 2 doz. woll. do. 25 do. brieven tasschen. 25 corg. sarongs. 200 doz. zeep. 20 riem papier. 50 ps. lucifers. *Said Hoesin Aijdroes.*
25 kn. koopmanschapp. 10/m. man. sigaren. $1/_2$ pijp. cognac. *Soeijseng.*
4 kn. koopmanschapp. *Said Sechal Aijdroes.*
29 kn. glaswerken. *Bahre en Kinder.*
28 ks. thee. *Oeij Soeijseng.*
1 kt. siroop. 1 do. glas. 2 vs. loodwit. *Tambie Hoesin.*
3 kn. gedr. katoen. 1 do. slendangs. *Anderson Tolson en co.*

Naar Soerabaija en Bandjermassing per ned. ind. bark *Al-Adanie*, gez. Hadjie Hasan.

3 kn. zuren. *Leon.*
2 kn. meubelen. *Roselje en co.*
4 kn. gedr. katoen. 2 do. cambrics. 5 do. gev. katoen. 5 do. shirtings. *Busing Schröder en co.*
17 kn. gedr. katoen. *Bond.*
5 ks. rhijnwijn. 12 do. kain pandj. *van Sleeten Morgan en co.*
7 kn. knoopen. 1 do. manufact. uit entrep. *Bahre en Kinder.*
1 kt. fluweel. *Moormann en co.*
15 kn. madera. *Zorab.*
10 kn. bier. *Gasper en co.*
2 md. aardewerk. 2 kn. kramerijen. *Hunter Houghton en co.*
60 md. min water. 20 vn. meel. 1 kt. modewaren. 4 do. ananas. 1 do. gendarias. 3 md. aardewerk. 4 blikk. terpentijn. 10 kn. likeuren. 1 do. petit pois. 1 do. diversen. *Martens.*
20 kn. wijn. $2/_4$ pijp. wijn. 2 ks. cognac. 1 kt. woll. broekenstof. *Pandel en Stiehaus.*
49 coll. meubelen. 2 kn. [illegible] *Gebr. Roselje en co.*
25 md. min water. *Pereira en co.*
1 rijtuig. *Haeger en Schuurman.*
1 kt. meubels. 20 md. water. 2 kn. kramerijen. *Platon.*
11 kn. gedr. katoen. 2 bn. dekens. 3 kn. woll. goederen. 1 pakk. monsters. *de Weerdt Ruyl en co.*
200 ps. marm. steenen. 8 do. marm. bladen. 3 boss. staal. 1 kinderwagen. 1 kt. kleederen. *Dümmler en co.*
10 vn. wijn. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
3 bn. lastings. uit entrep. *Andersen Tolsen en co.*
3 kn. modewaren. 2 do. hoeden. 1 do. bloemen. 2 do. modewaren en kramerijen. 4 do. spiegels. 4 do. schilderijen. 1 do. kramerijen. 1 do. zijden stoffen. 1 do. provisien. 20 do. sla olie. *Platon.*
2 kn. kantoor boeker. 1 do. provisien. 1 do. lepels en vorken. 6 vn. azijn. *van Riet en ter Gouw.*
25 md. water. 5 ks. kaas. 2 hammen. 1 kt. gember. 1 do. geleijen. 3 do. glaswerken. *van Kleeff en co.*
16 knaapjes. 2 stoelen. 3 kasten. 1 console. 1 marm. blad. *Munder.*
1 mand. 110 vs. boter. 35 kn. bier. 10 do. gember. 20 do. kaas.
10 hammen. 5 kn. bier. 5 do. cognac. 1 md. rum. 1 kt. petit pois. *van Kleeff en co.*
5 kn. manufact. uit entrep. *B. van Leeuwen en co.*
1 wagen. 1 kt. spiegels en schilderijen. 3 kn. diversen. *Martens.*
12 kn. manufact. uit entrep. *B. van Leeuwen en co.*
3 kn. kains. 12 do. modewaren. 2 do. sarongs en ginghams. 3 do. doeken. 1 do. passement. 1 do. tjelies. 10 do. kaarsen. 2 do. indiennes. *Pandel en Stiehaus.*
1 bl. manufact. uit entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*
1 hand wagen. *Zakara en Audineau.*
16 kn. gedr. katoen. 3 do. wit do. 10 do. batik goederen. 1 do. was doek. 1 do. laken. 4 da. ijzerwerk. 1 do. monsters. *B. van Leeuwen en co.*
1 kt. kleedjes. *Tan Liongto.*
2 kn. sarongs. *B. van Leeuwen en co.*
6 kn. koopmanschapp. *Thio Tjoenhoat.*
40 pakk. bezems. 20 kn. pajongs. 25 do. agar-agar. 38 kn. wit katoen en orleans. 1 do. jaconets. 1 do. hoeden. 1 do. cambrics. gaas en batist. 1 do. papier. 2 do. gedr. katoen. 7 bn. gev. twills. 1 kt. fluweel. *B. van Leeuwen en co.*
10 vs. kruid. *Leon.*
400 pic. ijzer. *Moh. Yasien.*
800 ps. marm. steenen. 1 kt. eau de cologne. 1 tromm. beschuit. 1 kt. cognac. 2 do. bier. 30/, leggers. 1 kt. parfumerien. *Haeger en Schuurman.*
59 md. aardewerk. 20/m. man. sigaren. 9 roll. lood. 130 kn. vruchten. 1 md. monsters. *Arathoen.*
2 kn. provisien. 5 do. koopmanschapp. *Tan Liongto.*
4 pic. kadranghout. 60 md. aardewerk. 15 kn. vermicelli. 4 do. parapluien. 1 vt. ijzerwerk. 1 kt. do. 1 do. vuurwerk. 1 do. speelkaarten. 1 kt. doeken. 3 bn. papier. 1 kt. diversen. *Adam en co.*
81 md. aardewerk. 100 pic. eng. ijzer. *Martin Dyce en co.*
19 kn. blad koper. *Jacometti en co.*
1 kt. kramerijen. *Gebr. Roselje en co.*
100 zakk. tarwe. *Arathoen.*
3 kn. elix. 1 do. vernis. 1 md. do. *Martens.*
25 kn. vruchten op brandy. 10 do. olijven enz. 5 do. 3 do. provisien. 1 kt. 1 tafelkleed. 12 doz. .... *Vaupel en co.*

Lading voor Bandjermassing.

16 kn. koopmanschapp. *Moh. Yasien bin Hadjie Hasan Oedien.*
12 kn. koopmanschapp. *Lie Pattjoij.*

Naar de Molucco en Timor via Samarang Soerabaija en Macassar per ned. ind. stoomb. *Pàdang*, gez. Schipper. agt. W. Cores de Vries.

1 boeken. *H. M. van Dorp.*
4 schuitjes tin. 450 ps. samen. $150/_1$ leggers. 600 boss. hoepels ijzeren. 60 zakk. padie zaad. 8 bn. lijnwaden. 1 pakk. sabels. 50 do. stroozakken. 104 stav. ijzer. 229 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
2 kn. diversen. 1 do. papier. *H. M. van Dorp.*
1 kt. provisien. 8 do. vruchten op brandy. 25 ks. kaarsen. *Bedier.*
4 kn. provisien. *Pareira.*
1 vt. boter. 1 kt. kleinigheden. 2 ps. meubelen. 2 ks. diversen. 2 vn. vijlen. *Gouijn.*
4 coll. regalen. *Barkmeijer.*
1 kt. afleiders. *Gouijn.*
1 kt. 1 toilet. *Moormann en co.*
3 ks. absinth 1 kt. parfumerien. 30 ps. hoeden. *Platon.*
4 kn. koopmanschapp. 10 vs. boter. *Said Aloewie Segaf.*
4 kn. koopmanschapp. *Said Osmar bin Alie Hindosan.*
10 kn. wijn. *van der Meulen en co.*
5 kn. koopmanschapp. *Said Osmar bin Alie Hindosan.*
4 kn. cognac. 18 vn. bier. 7 ks. wijn. 25 keld. genever. uit entrep. *van der Meulen en co.*
1 kt. zilverwerk. uit entrep. *Haager en Schuurman.*
2 kn. slendangs 1 kt. monsters *Busing Schröder en co.*
1 kt. lampen. 1 klok. *de Fiennes.*
2 kn. doeken. *Sech Achmat bin Talip.*
2 kn. sarongs. *Sech Salim bin Soenkar.*
30 ks. zeep. 2 kn. zadels. 1 do. rosewater. 3 do. meel in blikken. *de Weerdt Ruyl en co.*
6 kn. wijn. 4 vn. vleesch. uit entrep. *W. Cores de Vries.*
4 kn. manufact. 8 do. kains. uit en trep. *Busing Schröder en co.*
1 billard. 1 do. diversen. *van Ommeren Rueb en co.*
f 31000 goudgeld. *Jav. Bank.*
1 kt. manufact. 1 do. pingong. 2 do. slendangs. 2 do. sarongs. 2 do. manufact. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
f 2500 rec. aan koperen. 10,000 zakken. *Gouvernement.*
5 kn. manufact. uit entrep. *Moormann en co.*
1 vt. afget bier. uit entrep. *Morgan Melbourn en co.*
3 vn. afget bier. 2 ks. cognac. 5 kelk. genever. uit entrep. *van der Meulen en co.*
1 kt. doeken. *Djim Liamseng.*
1 vt. brood. uit entrep. *W. Cores de Vries.*

Naar Samarang via Cheribon per ned. ind. stcomb. *Langan Lamongan*, gez. Deighton. agt. Levert en co.

f 500 ps. goud geld. *Said Aloewie Atas.*
1 blikje regaal. *van Riet en ter Gouw.*
f 5000 kop. munt. *f* 2000 zilv. do. *van Ommeren Rueb en co.*

Naar Sumbawa per ned. ind. bark *Tathas Séroer*, gez Abd. Rachman Soë.

2 kn. manufact. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
1 kt. doeken. 2000 ps. zilv. munt. *Sech Awab Jawas.*

Naar Soerabaija per ned. ind. bark *Anis Balgair*, gez. Sech Salman bin Achmat bin Soenkar.

2 kn. kain pandjang. 12 vs. boter. *van Ommeren Rueb en co.*
18 kn. gedr. katoen. *Busing Schröder en co.*
200 zakk. tarwe. *Andreae en co.*
2 coll. diversen. 1 kt. regaal *van Ommeren Rueb en co.*
1 kt. doeken. *Said Hoesin bin Segaf.*
5 kn. gedr. katoen. 2 do. cambrics. 4 do. slendangs. 2 do. sarongs. *Pitcairn Syme en co.*
60 vn. meel. 9 pakk. schoppen.
116 coll. gouv. goederen. 24 kn. opium. *Gouvernement.*
6 kn. shirtings uit entrep. *Busing Schröder en co.*
39 kn. gedr. katoen. 2 do. sarongs. 1 do. cambrics. 3 do. gedr. doeken. uit entrep. *Pitcairn Syme en co.*
10 kn. manufact. uit entrep. *Hunter Houghton en co.*
4 kn. slendangs. uit entrep. *Pitcairn Syme en co.*
2 kn. cambrics. *Sech Aboebakar Jebedie.*
50 pic. zw. peper. *Sech Alie Albitrie.*
80 pic. zw. peper. 4 kn. sarongs. 1 do. kleedjes. 1 do. cambrics. *Sech Aboebakar Jebedie.*
7 vn. meel. *Sech Sehan bin Said Baoesier.*
1 kt. ginghams. [illegible]
14 stav. ijzer. 9306 [illegible] gouv. goederen. 1 boss. ijzer. [illegible] *Gouvernement.*
10 kn. gedr. katoen. 18 do. naaigaren uit entrep. *Pitcairn Syme en co.*
120 vn. meel. 2 coll. artill. goederen. *Gouvernement.*

Naar Singapore per ned. ind. bark *Oosterling*, gez. Walter. agt. N. H. M.

5000 matten zakken. 10 kn. ongebl. katoen. 1485 pic. rijst. 4 vn. zilv. geld. *f* 40,000. *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te Samarang van den 16 tot en met den 23 April 1857.

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. bark *Ellen*, gez. J. Winter.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 18 Jan. 1857 no. 3.

UITVOER.

Naar China over Cheribon en Batavia per ned. ind. bark *Generaal Michiels*, gez. D. de Wilde.

1036 pic. rijst. *Kee Passain.*
45 pic. bindrotting en 448 do. rijst. *Kee Tja Oeij.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 17 tot en met den 21 April 1857.

AANVOER.

Van Hongkong per Eng. schip *Lady* [illegible] gez. Chape. agt. Major Matzen en co.

f 13,900 sp. matten en eenige diversen, *Major Matzen en co.*

Van Kustie per ned. ind. bark *Djoedul Karim*, gez. Aminoedin. agt. Gezagvoerder.

49190 boss. rotting. 85 stuks was. *Gezagvoerder.*
219 stuks was. *Rahiedin.*

Van Pasier per ned. ind. bark *Kiem He-Ing*, gez. Oeij Boking. agt. Gezagvoerder.

20750 boss. rotting. 12000 stuks do. 2 pic. was. *Gezagvoerder.*

Van Genua per ned. schip *Nicot*, gez. J. Amess. agt. P. Kervel en co.

400 kn. genua olie *P. Kervel en co.*

UITVOER.

Naar Nederland per ned. schip *Yacht*, gez. Evers.

$1179^{80}/_{100}$ pic. suiker. 5780 do. koffij en 30 do. rotting. *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.